

A 10. Főtér Fesztivál - Nagybányai Magyar Napok 2015. programja

Állandó programok, látványosságok a téren:

A Teleki Magyar Ház által szervezett Kézmíves-sor Civil sor (Németh László Elméleti Líceum; Teleki Magyar Ház; Cserkészsátor; Családi fészek a Magyar Ház jurtyában, ...), Könyves-sikátor (IDEA könyvtér, Interlib könyvsátor), a kolozsvári „Igen, tessék!” mozgalom sátra, A Szatmárnémeti Színház Harag György Társulatának sátra, a Nagybánya.ro és a MAVÁSZ szabadtéri kiállítása: „Üzlettér, vásártér, főtér...”, Győri Sánta Kinga kiállítása, valamint a „Genius Loci” - Képzőművészeti Tehetségsegítő Műhely tárlata a Partner Galériában (Felsőbányai utca, 13. szám), Ételital-finomságok sor, (Igazi Csiki Sör sátor, Saitos kürtőskalács- és lángos-sütőde, Gál étkezőstand, krasznabéltéki Nachbill pincészet borai, balatoni borok, Gyermekkorom édességei...), Bunda Zoltán fényképészet és sok más érdekesség...

A Főtér Fesztivál 2015. műsorvezetője a SZOMSZÉDNÉNI PRODUKCIÓS IRODA.

Szeptember 18., péntek:

16.30 óra: Gyülekező a Klastromréten

16.45 óra: *Debreceni huszárok* - Hajdú-Bihar megyei Huszárbandérium (Hajdú-Bihar Megyei Lovas és Huszárhagyományőrző Közhasznu Egyesület) lovas felvonulása a Klastromrét sétányán.

17.00 óra: *Bevonulás a térre huszárokkal, bányavidéki hagyományőrzőkkel, cserkészekkel, civil szervezetekkel és diákjainkkal.*

17.30-18.50 óra: *A Kolozsvári Magyar Opera díszelőadása:* magyar nemzeti operák (részletek) és hungarikumnak számító operettek (részletek) - a nagybányai RMDSz meghívására. Fellépők: Balázs Borbála, Hary Judit, Vigh Ibolya, Ádám János, Fülöp Márton, Patáki Adorján, valamint a Kolozsvári Magyar Opera balettkara és kamarazenekara. Zenei vezető: Kulcsár Szabolcs; Koncertmester: Ferenczi Endre; Koreográfus: Rusu Gabriela. A díszelőadás során: Erkel, Kodály, Kálmán, Lehár, Huszka műveiből hallhatunk és láthatunk részleteket (nagyszínpad).

18.50 óra: *Köszöntjük a 10. Főtér Fesztivált, az eddigi rendezvények szervezőinek köszöntése*

19.10-20.00 óra: *Nagybánya Bár, a Lendvay Márton Színhátszó Kör koncertje* (nagyszínpad). A Budapest Bár sikeres zenei vállalkozás mintájára a nagybányai műkedvelők is összeállítottak egy kávéházi muzsikát idéző előadást. Örökzöld táncdalokat, filmslágereket, kuplékat hallhatunk, kiváló izléssel összeállított újszerű előadásban, kifinomult cigányzenei háttérrel - régi nagybányai vendéglők hangulatát idézve. (Esőhelyszín: Bábszínház)

19.30-20.20 óra: *RapidRandi - ismerkedj a 10. Főtér Fesztiválon!* 10-szer 5 percnyi lehetőség az első 20 vállalkozónak (10 fiú, 10 lány) arra, hogy megismerj valaki igazán különlegesét. Lehet, hogy az első randi után újra találkozni fogtok...? Különböző korosztályoknak - pénteken a 16-20 éveseket várjuk! Helyszín: RapidRandi Sátor (Míves Sátor)

20.00-20.30 óra: *Az EKE Gutin Osztyának „Itthoni tájaink, amelyeket sokan nem ismerünk” című vetített képes előadása* (kisszínpad). (Esőhelyszín: Bábszínház)

20.30 óra: *A Szomszédnéni Produkciós Iroda humorelőadása* (kisszínpad). (Esőhelyszín: Bábszínház)

21.00 óra: *Tankcsapda koncert* (nagyszínpad).

22.30 óra: *Buli a Vinkliben.*

Szeptember 19., szombat:

10.00 óra: *A Kelekótya együttes gyermekkoncertje* (kisszínpad). A Kelekótya együttes 2001-ben alakult Baróton. Fennállása óta a saját szerzemények mellett a gyermekirodalom megzenésített értékes darabjaival – a Kaláka, Sebő Ferenc, Bojtorján, Halász Judit és mások

dalait tolmácsolva – szól a mostani és valamikori gyermekekhez. A hattagú zenekar elsődleges célja, hogy hagyományos száraz hangszerekkel (nagybőgő, furulya, mandolin, hegedű, gitár stb.), az élő előadásmód átütő erejével közvetítse a magyar irodalom – Kányádi, Weöres, József Attila és mások – műremekeit. (Esőhelyszín: Bábszínház)

11.00-19.00 óra: *Kézmíves Szombat a Míves Sátorban a Teleki Magyar Ház szervezésében*

11.00-19.00 óra: *LEGÓ-tér, szabadtéri legózás a Cucubau üzlet jóvoltából.* (Esőhelyszín: Bábszínház)

11.00 óra: *Kapaszkodj fel a huszonötödikre! - Rekeszmászás* (sörösláda-mászás) *a 25 éves gr. Teleki Sándor cserkészcsapat szervezésében* (nagyszínpad)

11.15 óra: *Óvodásaink színre lépnek, a nagybányai magyar óvodai csoportok közös játéka az Iskoláinkért, Gyermekünkért Egyesület szervezésében, majd közös süteményezés* (kisszínpad). (Esőhelyszín: Bábszínház)

11.30 óra: *Építsük meg a Főteret kartonpapírból! Építőjáték I-IV. osztályosok számára a Nicolae Iorga Általános Iskola szervezésében. Közreműködnek Futó Krisztina és Edmund műépítésszek.* (Esőhelyszín: Vinkli)

11.40-12.00 óra: *Indul a Családi Kalandtúra - a Családi Fészek, Nagybányai Magyar Családok Közössége szervezésében. (folytatás a 3. oldalon)*

Itt az új tanév

Lőrincz Miklós egyik kabarétréfája jutott eszembe annak kapcsán, hogy ellátogattam a Németh László Líceumba. A kabarétréfában egyik barát ajánlja a háztűznézőbe készülő társának, hogy a megadott időpont előtt félórával korábban menjen, mert akkor még a vendéglátók nem lesznek teljesen készen a fogadásra, és akkor lehet felfedezni a házbeli hiányosságokat.

Ennek megfelelően egy jó héttel szeptember 14-e előtt kopogtattam az iskola kapuján, még mielőtt megkezdénék az új tanévet. Hát, van még tennivaló, a földszinti folyosón bútorok tornyosulnak, takarítók serénykednek, ám az emeleten visszatekintenek a nagybányai Pantheon alakjai: *Thorma, Ziffer, Schönherr*, meg *Fésűs Menyhért*, míg a másik oldalon nemzetünk nagyjainak portréi figyelnek rám. A tantermek ajtaján ott díszleg a terem névadójának neve, például *Neumann János*, és más nevezetességek nevei. A tantermek pedig kitisztítva, szépen sorban állított padok-

kal várja a zsibongó diákhadat. Az udvar várja, hogy összeseperjék a lehullott faleveleket, a zöldövezet pedig kiszáradva várja a megváltó esőt. Egészében nézve látható, hogy minden készen lesz az évnnyitóra.

Az igazgatói irodában egymást váltogatják a tanerők, órarend, katedrák kialakítása, no meg egyéb évkezdéskor esedékes problémák a terítéken. Elfoglaltsága ellenére *dr. Váradai Izabella* igazgatónő mégis hajlandó válaszolni néhány kérdésemre, melyeket az új, közzelgő tanévvel kapcsolatosan szeretnék feltenni. *(folytatás a 4. oldalon)*

A nyugdíjas „Nagy család” szüreti bált szervez október elsején (csütörtökön) a SELMONT étteremben. Jelentkezni lehet szeptember 20-ig a 0362-417818-as telefonszámon.

Sárospatakiak tárlata

A nagybányai Teleki Magyar Ház és a Sárospataki Képtár tisztelettel meghívja Önt és kedves barátait a

„Mai sárospatakiak”

című kiállításának megnyitójára.

A megnyitó ideje és helyszíne: 2015. szeptember 17., délután 17.30 óra, Teleki Magyar Ház, Nagybánya, Minerilor (régienévén Thököly) utca, 5-7. szám.

A kiállítást megnyitják: Fazekas Balogh István és feLugossy László képzőművészek.

Közreműködik: a Németh László Elméleti Líceum diákkórusa, Fülöp Gábor karnagy vezetésével.

A kiállítás megtekinthető: 2015. október 11-ig.

Kiállító művészek: Fazekas Balogh István, feLugossy László, Molnár Irén, Sándor Zsuzsa, Stark István.

A képzőművészeti tárlat támogatója a Bethlen Gábor Alap és a Communitas Alapítvány, valamint az RMDSz.

Szeretettel várjuk!

A tájképfestő telep huszadik jubileumi kiállítása

A Nagybánya Képzőművészeti és Kulturális Egyesület tájképfestő telepe a huszadik jubileumi kiállítására szeretettel vár minden kedves érdeklődőt **e hónap szeptember 12-én, szombaton.**

Az ünnepélyes megnyitó ökumenikus istentisztelettel kezdődik a felsőbányai katolikus templomban **délután 5 órától.**

Utána, **6 órától** az RMDSz-székházban kerül sor a tárlatbemutatóra.

Továbbá: **szeptember 21-én (hétfőn) délután 6 órakor** a „Partner” Galériába, a Vasile Lucaci (Felsőbányai) utca 13. szám alá várunk minden kedves érdeklődőt.

Az e havi kiállítás-sorozatunk **szeptember 28-án** Nagyváradon a Püspöki Palota helyiségében ér véget.

Egyesületünk kuratóriuma

Petőfi-szavaló- verseny Koltón

A koltói Agape Alapítvány másodjára hirdet Petőfi-szavalóversenyt felnőttek és szépkorúak számára, mintegy folytatásaként a tavalyi első szavalóversenynek.

Jelentkezni lehet egy kötelező Petőfi-versel, és egy szabadon választott magyar szerző versével vagy prózájával.

Kategóriák: 18-50 év (1. korosztály), és 50 év fölött (2. korosztály).

A verseny időpontja: 2015. október 11., vasárnap de. 10 óra

Helyszín: Művelődési Ház, Koltó

Jelentkezési határidő: 2015. október 1.

Benevezni a jelentkezési lap kitöltésével lehet. A jelentkezési lapot a rendezvény főszervezőjétől kell igényelni és további információkat is nála lehet beszerezni.

Főszervező: Bencze Zita, Koltó, 177. szám, Máramaros megye, 437283, tel.: 0745-568.538

e-mail: koltotur@gmail.com

A nagybányai születésű Bertóti Attilát is díjazták a 11. Budapest Short fesztiválon

Egy magányos férfi kamaszszerelmmel való találkozását mutatja be a François Bierry rendezte francia Solo Rex, amely elnyerte a 11. Budapest Short (BuSho) Nemzetközi Rövidfilmfesztivál fődíját, az Arany Bushót.

A budapesti seregszemle versenyprogramját a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan a fő helyszínen zajló vetítésekkel párhuzamosan bemutatták többek között Nagyváradon is, az erdélyi Bertóti Attila pedig különdíjban részesült.

A szeptember 1. és 6. között zajlott fesztivál második legjobbjának járó ezüst szobor a Detsky Graffam rendezte 90 Degrees North című szatíráé lett, amely a modern német ember szabálykövetése elé tart görbe tükröt, a holland Thomas Baerten és Wim Geudens három testvér korántsem testvéri viszonyát bemutató alkotása, a De Smet a bronz szobrot vehette át a szombati díjátadón – közölték a szervezők hétfőn.

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának egyik 500 ezer forintos díját szintén Bertóti Attila kapta Mese című filmjéért. (Az MTI nyomán)

Elfoglalta helyét Nagyváradon a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága által indított Petőfi Sándor Program ösztöndíjasa. Bogdán Tibor szeptember elsején érkezett és kilenc hónapon át dolgozik a szórványmagyarokat segítő program keretén belül. Minden érdeklődőt szívesen lát a Teleki Magyar Házban, de elérhetik őt e-mailen (bogdan_tibor@yahoo.com) vagy telefonon (0761-937196) is.

*Felsőbányán a Gutinului
utcában 200 m²-es központi
ÜZLETHELYISÉG KIADÓ*
Tel.: 0742220806.

Ismét szép érettségi eredmények

Az őszi érettségi eredmények közzététele után tekintjük úgy, hogy az idei érettségi lezárult, ilyenkor készülnek statisztikák, elemzések az iskolában. Az idei vizsgázóknak szembesülniük kellett az eddigi legfejletlenebb szervezéssel, a dolgozatoknak idegen megyékben való javításával, szakmai hibáktól hemzsegő tételekkel, barátságtalan, sőt hibás javítókulcsokkal, fordítási hibákkal, az eredmények késésével. Nem szívesen cseréltünk volna ezzel a generációval. Eredményeik tehát, mindezek ellenére elismerésre méltóak.

Gratulálunk tehát diákjainknak, Gyarmathy Tímeának, Ciople Lászlónak, Sándor Tündének, Asztalos Örsikének, Zaváczki Péternek, Domokos Tündének, Virágh Eszternek, György Enikőnek, Weber Kingának, Kató Kingának, Pongrácz Noéminek, Mihály Krisztiának, Juhász Zsoltnak, Kálmán Blankának, Markó Botondnak, Csáki Dalmának, Bencze Leventének, Uglár-Propst Rékának, Gotha Güntternek, Dragomir Tamásnak, Faragó Hubának, Orbán Ádámnak, Orzac Lillának, Kalapács Kingának, Koncz Máriaának, Török Lehelnek, Brettschneider Petrának, Haidu Renátának, Katler Izebellának, Haidu Istvánnak, Istvánfi Zoltánnak, Alföldi Lakatos Györgynek, Bakos Zsófiának, Almási Tamásnak, Schneider Renátának, és Mihály Tamásnak, akik nyáron érettségiztek, és azoknak, akik ősszel csatlakoztak az érettségizett diákok táborához: Fekete Schmidt Péternek, Bartos Beátának, Bencze Antóniának, Veér Tamásnak, Rozsnyai Ronaldnak, Dézsi Andreának, Kerekes Petrának, Kovács Melániának, Bányai Lenkének, Szilágyi Tamásnak, Rész Norbertnek, Szabó Róbertnek, Pop Otiliának, Lakatos Renátának és Pap Raymond-nak.

Idén tehát ismét elértük azt az eredményt, amit évek óta teljesítünk, diákjaink 75,41%-a érettségizett sikeresen, ami idén is felülmúlja a megyei (50,47%) és országos átlagot (55,82%). Tesszük ezt úgy, hogy a líceum szelekció nélkül minden olyan diákot fogad, akik anyanyelvükön akarnak tanulni. A legnagyobb érettségi átlag (9,85) Gyarmathy Tímeé. Az ősszel is sikeresen vizsgázott 11 diák közül ketten nem jelentek meg a vizsgán, 6 diáknak 3 vizsgája sikeres, csupán egyet kell még teljesíteniük, 3 diáknak két vizsgája sikeres, és további kettőt kell teljesíteni. Ők is közel vannak tehát ahhoz, hogy sikeres érettségi vizsgát tegyenek.

Váradi Izabella

Dr. Bónis István parlamenti képviselő irodáinak működési programja:

Máramarossziget:

- RMDSz-székház, minden hónap első péntekén 12-14 óra között;

Nagybánya:

- RMDSz-székház, minden hónap második, harmadik és negyedik péntekén 10-12 óra között;

- Teleki Magyar Ház, minden hónap második, harmadik és negyedik péntekén 12-14 óra között. A parlamenti képviselő telefonszáma: 0726200756.

MMG Kft.
Hera u. 10. sz., tel. 0262/218021,
218072, 0720530066.
e-mail: mmgbaiamare@yahoo.com

TERVEZ ÉS KIVITELEZ:

- Gáz, fűtés és vízszelvényi rendszereket.
- Vízellátási és szennyvízelvezető rendszereket.

GYÁRT ÉS FORGALMAZ:

- Polietilén - acél átmérőű idomok, gáz, víz és szennyvízelvezető hálózatokhoz.
- Tipizált polietilén gázvezetők - RISER
- MMG típusú gázszabályzó - mérő állomások, kisfogyasztói használatra.
- KHS típusú gázszabályzó, 10-200 köbméter közötti szabályozótartománnyal
- GÁZGÉP típusú, kompakt gázszabályzó - mérő állomások, nagyfogyasztói használatra.
- PAKOT.F típusú, földgázzal működő, vírrésen és földtől sugárzó hőszigetzők.

Bányavidéki Szó
Nagybányai Magyar Hírlap

Kiadja a PRO GENIUS Egyesület Nagybánya

Igazgató:	Soltz Anna
Főszerkesztő:	Tamási Attila
Főmunkatársak:	Dávid Lajos Deák László Simori Sándor
Számítógépes tördelés:	Deák László, Dávid Lajos, Tamási Attila
Nyomdai kivitelezés:	Bauer Artúr, Szabó Angéla

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
430143 Nagybánya
Báii u. 3. sz.
Tel/fax. 00(40)262-218.204
www.nagybanya.ro/uj_szo.php
e-mail: banyavidekiujso@gmail.com

Előfizetés a postahivatalokban és a lapkézbesítőknél - 40020 -
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
Az aláírt cikkek mondanivalója nem feltétlenül egyezik a szerkesztőség véleményével, és a szerző viseli értük a felelősséget.
A szerkesztőség fenntartja az írások szellemét és tartalmát nem érintő rövidítések jogát.
- ISSN 1221-0056 -

Készült a GENIUS Nyomdában

A 10. Fótér Fesztivál - Nagybányai Magyar Napok 2015. programja

- folytatás az első oldalról -

12.00 órától: Csakazértis Városismereti Vetélkedő – öntevékeny szabad-téri városismereti játék, térképpel és feladatlapokkal, 10 éves kortól minden korosztálynak. Nevezés 12.00-15.00 óra között a TMH sátorban, családosan vagy egyénileg, max. 3 fős csapatokban. A játék 18.00 órakor a feladatlapok leadásával zárul. Szervezők: Teleki Magyar Ház, gr. Teleki Sándor cserkészcsapat.

12.30 óra: Magyar Népi Gyógyászat sátor (jurta) bemutatása, előadás. Gyógynövények, borogatások, kenés, inazás, csontkovácsolás, ólomöntés, piócázás, gyógyító beszélgetés, természetes népi gyógyító szerek, hagyományos módszerek képzett népi gyógyászok közreműködésével, a Magyar Népi Gyógyászat Egyesület és a Családi Fészek (Nagybányai Magyar Családok Közössége) szervezésében (gyógyítás a fesztivál teljes ideje alatt). Előadást tart Géczy Gábor.

13.00 óra: A Németh László Líceum a Fesztiválon (kisszínpad). Marton Lili: Taligás király - mesejáték - a VI. osztály előadásában. (Esőhelyszín: Bábszínház)

13.30-15.00 óra: A Németh László Líceum a Fesztiválon (kisszínpad). Bemutatkoznak a Németh László Elméleti Líceum zenei tehetségei: Farczki Dóra, Mastan Lorena, Vlaszács Leó, Alföldi-Lakatos Tibor, Bak Péter, Koncsárd Balázs. (Esőhelyszín: Bábszínház)

14.00-16.00 óra: A Németh László Líceum a Fesztiválon - Aranyosztály 2015, a IX-XII. osztályok vetélkedője. (Esőhelyszín: Vinkli)

15.30-17.30 óra: „Segítséééég!!! Vendégek jönnek!” - tréfás akadálypálya a gr. Teleki Sándor cserkészcsapat szervezésében, elsősorban családoknak, vagy három fős csapatoknak. Regisztrálás 15 órától a cserkészsátorban.

16.00-17.00: A Németh László Líceum a Fesztiválon - Merj és nyerd! Vetélkedő IX-XII-es diákok és egyetemisták részére, a Németh László Líceum Diáktanácsának szervezésében. Bevállalós vagy, és szereted a kihívásokat? Akkor ez a verseny neked szól! Jelentkezz két barátoddal, tréfás és szórakoztató feladatok megoldására! Tedd magad próbára, mert aki mer, az nyer!!

16.00-16.30 óra: Zumba a téren (kisszínpad)

16.30-18.30 óra: A Németh László

A 10. Fótér Fesztivál szervezői, anyagi és szellemi támogatói

Szervező: Fótér Fesztivál Egyesület (2015-ös szervezőcsapat: Antal Róbert, Duna Jessica, Józsa András, Lapohos Ella, Moldován Ildikó, Pintér Zsolt, Vida Noémi)

A Fótér Fesztivál partnerei: Teleki Magyar Ház, Nagybányai RMDSZ, Németh László Elméleti Líceum

Főtámogatók: Municipiul Baia Mare – Nagybánya Város Önkormányzata, Electro Sistem kft., Bethlen Gábor Alap

Kiemelt támogatók: Consiliul Județean Maramureș - Maramaros Megyei Tanácsa, Direcția Județeană pentru Sport și Tineret Maramureș – DJSTM, Maravet kft., Saitos Kürtőskalács

Arany támogatók: Communitas Alapítvány, Strenger kft., Complex Gini House kft., DXF kft.

Ezüst támogatók: Creativ Hobby Shop, Univer kft., Hydroproof kft., Dr. Bónis István és Dr. Bónis Csaba – fogászati rendelő, Microderma kft., ADM electronic kft., Romániai Máltai Segélyszolgálat, Győri Sánta Kinga festőművész, Esbal Rulmenți kft., Studio Z kft., Auto Check Center – Service Enga kft., Fittonia Gyógyszertár – Felsőbánya, Millennium Chocolate cukrászda, Mezoforte kft., Prodinamik kft., PrintZóna kft.

Bronz támogatók: Szentháromság Plébánia, Krisztus Király Plébánia, Parkdekor kft., Autobecora kft., Kovács Richárd, Poan kft., Dr. Korponay Barna – állatorvosi rendelő, Mazur Réka, Varga Béla, Várvédő Zsolt – műkereskedő, Dr. Körmendy Emese – fogászati rendelő, Dr. Kolozsi Rudolf – fogászati rendelő, Dr. Lévy Lehel és

Boglárka – fogászati rendelő, Raffay Levente, Valdman István – ügyvéd, Rákóczi Ferenc Róbert, MAVASZ – Máramarosi Magyar Vállalkozók Egyesülete, Solarcenter kft., Forte Grup kft., Forensis Design kft., ApiLand kft., Bahama Pékség, Teleki Magyar Ház, Big Studio kft., Medve Panzió, Interlib.ro, Idea könyvtér, Moda Comoda, Barbarosa, Turullo Resort, Feva International kft., Igazi Csíki sör, Barabas&Co kft., Garden Art kft.

További támogatók: Dentisan kft., Diénes Áron, Dr. Hegedűs Ildikó és Attila – fogászati rendelő, Dr. Oláh Imola – fogászati rendelő, Dr. Varga Gizella – fogászati rendelő, Jaklovsky György, Cucubau üzlet, Mazur István, Div Design kft., Kishegy Balázs, Ziegelstein kft., Big Fish üzlet, Várady Csongor, Hotel Diafan, Farkas Juliánna – könyvelő, Compact üzlet, Dr. Bogdán György – állatorvosi rendelő, Dr. Havrilla Mónika – fogászati rendelő, Homecomputers.ro, Computherm, Dr. Kirchmaier Péter, Komlósi Judit – audit könyvvizsgálói iroda, Art Butik üzlet, Dr. Varga László, Brataridinsilicon.ro

Médiapartnerek: Bányavidéki Új Szó, Nagybánya.ro, Transindex, Erdély.ma, Szatmár.ro, Szatmári Friss Újság, TelePlus, Kirsch Production, MTVA, Sziget TV

Külön köszönet Marosán Zoltán műépítésznek a támogatások megszerzésében való együttműködéséért! Továbbá köszönjük a Szentháromság és a Krisztus Király plébánia, valamint az Óvárosi Református Gyülekezet segítségét.

Líceum a Fesztiválon - Kosárlabda bajnokság V-VIII. valamint IX-XII. osztályosok számára, a Nicolae Iorga Általános Iskola magyar tagozatos diákjaival. A bajnokságon bíraskodik: Szkiba Sándor tornatanár és Berar Levente

16.40 óra: Az „Üzlettér, vásártér, főtér” című szabad-téri kiállítás bemutatása a Nagybánya.ro és a Mavász (Máramarosi Magyar Vállalkozók Egyesülete) szervezésében (kisszínpad). (Esőhelyszín: Fekete Sas előadóterme)

16.50 óra: Győri Sánta Kinga „Pipacsok a téren” c. festészeti kiállításának, valamint a „Genius Loci” - Képzőművészeti Tehetségsegítő Műhely tárlatának bemutatása (kisszínpad). (Esőhelyszín: Partner Galéria). A kiállítás a Partner Galériában tekinthető meg (Felsőbányai utca 13. szám)

17.00-18.30 óra: Nótáest a Vinkliben egy pohár balatoni bor mellett, felép a szamosardói Bakator táncgyűttes. Szervező: nagybányai RMDSZ.

17.30-18.15 óra: Belloni, a bűvész - előadás felnőtteknek (kisszínpad). (Esőhelyszín: Fekete Sas előadóterme)

18.00-18.40 óra: Rádiókabaré 10, a Lendvay Márton Színjátszó Kör előadása a Bábszínházban

18.30-19.10 óra: Berena-koncert. Muzsikál a nagybányai Berena Zenekar (nagyszínpad): Markó Botond – hegedű, Alföldi-Lakatos György – kobza, Moldován Balázs – nagybőgő, ütőgardony, Alföldi-Lakatos Tibor – dob, brácsa. (Esőhelyszín: Vinkli)

19.20-20.00 óra: A Torpedó együttes koncertje (nagyszínpad). Az együttes tagjai: Czol László (szóló gitár, vokál), Czol Ernő (basszusgitár), Moldován Balázs (dobok). A tehetséges fiatalokból álló együttes inkább rockzenét játszik, de reggae, ska, blues és country jegyeket is észrevehetünk zenéjükben. (Esőhelyszín: Bábszínház)

20.00-20.50 óra: RapidRandi - ismerkedj a 10. Fótér Fesztiválon. 10-szer 5 percnyi lehetőség az első 20 vállalkozónak (10 fiú, 10 lány) arra, hogy megismerj valaki igazán különlegesét. Lehet, hogy az első randi után újra találkozni fogtok? Különböző korosztályoknak - szombaton a 20-30 éveseket várjuk! Helyszín: RapidRandi Sátor (Míves Sátor)

20.00-20.40 óra: Cserkésznek lenni jó! - a nagybányai gr. Teleki Sándor, a máramarosszigeti Hollósy Simon, a hosszúmezői Bocskai István cserkészcsapatok, valamint a szamosardói és színérváraljai alakuló csapatok közös tábortüze a téren. Tábor-tűzvezetők: Szeredai Norbert és Nám Zsolt.

21.00 óra: LGT koncert: „Miénk itt a tér” - Somló Tamás és Zenekara előadásában (nagyszínpad)

22.30 óra: Ifjúsági buli a La Moustache-ban, dj. Fóris Attila

22.30 óra: Buli a Vinkliben

Szeptember 20., vasárnap:

10.00-10.30 óra: A Németh László Líceum a Fesztiválon - Népi gyermekjátékok - II-IV. osztály (kisszínpad). (Esőhelyszín: Bábszínház)

10.30-11.20 óra: Belloni, a bűvész - gyermekelőadás (kisszínpad). (Esőhelyszín: Bábszínház)

11.00-17.00 óra: Kézműves Vasárnap a Míves Sátorban a Teleki Magyar Ház szervezésében

11.45 óra: Mondókázás - a nagybányai és a máramarosszigeti Baba-Mama Klub foglalkozása apróságainkkal (kisszínpad mellett). (Esőhelyszín: Bábszínház)

11.30-13.30 óra: Fussuk körbe a várfalat - futóverseny minden korosztály-

nak a nagybányai városmagot körülölelő egykori várfal mentén. Indulás zöld pólóban a főtér közepéről. 14 éven aluli gyermekek felnőtt kíséretében jelentkezzenek! Útvonal: Fótér - Híd-utca (Podul Viilor) - Nagypénzverő utca (Monetáriei) - Fazekas utca (Olarilor) - Postarét (Horea) - Várdomb utca (Pintea Vi-teazul) - Gellért utca (22 Decembrie) - Mészárosok bástyája - Postarét (Horea) - Jókai utca (Carpați) - Várkert utca (Argeșului) - Kígyó utca (Andrei Mureșanu) - Timár utca (Tineretului) - Lendvay utca (Pietrosului) - Kőrös utca (Crișului) - Malomárok utca, vagy Potyok-part (Rodnei) - Híd utca (Podul Viilor).

12.00-12.40 óra: Nicolae Iorga Általános Iskola VI. osztályának előadása: „A fájós fogó országn” (kisszínpad). (Esőhelyszín: Bábszínház)

12.45 óra: A Németh László Líceum a Fesztiválon (kisszínpad). A Németh László Elméleti Líceum kórusának előadása, karnagy: Fülöp Gábor. (Esőhelyszín: Bábszínház)

13.00-14.00 óra: Ebéd a téren. Étel-ital-finomságok, avagy az Igazi Csíki sörtől a helyben sült malacig, a Gál étkezde gulyásától a balatoni borokig. Helyszín: Étel-ital-finomságok sora.

14.30-15.00 óra: A Krisztus Király Plébánia fiataljainak zenés előadása (kisszínpad). (Esőhelyszín: Bábszínház)

15.00-15.40 óra: A Schola Rivulina énekkar (Szentháromság-templom) koncertje (nagyszínpad).

16.00-16.50 óra: Nm. Ft. Schönb-ger Jenő szatmári római katolikus püspök lelképásztori találkozója a Fótér Fesztivál résztvevőivel (nagyszínpad). (Esőhelyszín: Szentháromság templom)

17.00 óra: Öt festmény gazdára lel - sorsolás a Teleki Magyar Ház felújítását segítő téglajegy-tulajdonosok között (nagyszínpad).

17.15-19.00 óra: „Sirítsd meg, fordítsd meg!” - bányavidéki táncház-találkozó a Teleki Magyar Ház szervezésében. Színpadra lépnek Nagybánya, Máramarossziget, Szamosardó, Koltó, Domokos néptáncosai. A rendezvény díszvendége a Nyíló Akác Néptáncgyűttes, Erőmihályfalva (nagyszínpad). Utána: közös, nagy táncház a téren. Muzsikál a Berena Zenekar.

19.00 óra: Díjátadás (nagyszínpad).

Itt az új tanév

- folytatás az első oldalról -

- **Tisztelt igazgatóasszony, tudott dolog, hogy a követelmények összetettek, azért elsősorban mégis az ingatlan részek rendbetételével kapcsolatban érdeklődöm, mert az érkező tanuló először az épülettel és annak tantermeivel találkozik.**

- Ez év januárjában volt egy nagyobb felújítási munkánk, amikor több építkezési munkát voltunk kénytelenek megoldani, beázást megszüntetni és a földszinten teret biztosítani egy Waldorf rendszerben működő óvodai csoport számára. A parkban padokat telepítettünk,

bokrokat tettünk rendbe és bordúrokat építettünk.

- **A tanulók bentlakási igényeit sikerülte-e megoldani?**

- Nincs igény a bentlakásra. A vidéki iskolákból nagyon kevesen iratkoztak hozzánk, Szamosardóból három, Szinerváraljáról egy és Domokosról senki. Ezért az az 5-6 bentlakó más iskolai bentlakásban kap elhelyezést, persze úgy, hogy a mi diákjaink külön szobákat vehetnek igénybe.

- **Hogyan sikerült a beiskolázási tervet teljesíteni?**

- Tulajdonképpen teljesítettük, eredetileg három kilencedik osztályt számdekoztunk indítani, és kettőre kaptunk engedélyt. Egy humán és egy nagylétszámú reálosztály fog működni, mégpedig két csoporttal: egy matematika-informatika és egy biológia csoporttal, amelyek közül a jóval nagyobb méretű a matematika-informatika csoport lesz. Iskolánk nagyfokú kampányt indított a beiskolázás terén, sőt, a sajtóban volt diákjaink egy sorozatot adtak le a *Németh Lászlóról*, mégsem volt elegendő az érdeklődés. A ciklusbeli tagozatos osztályoknak egy része elvesztlődik számunkra, ezek a tanulók átmennek a ro-

mán líceumokba. A következő tanévben három óvodai csoportot működtetünk, ebből egy itt ebben az épületben, kettő pedig a városban. Kis létszámú alsó tagozatos osztályokat működtetünk, melyek közül a harmadik osztály hiányozni fog létszáhiány miatt, viszont létesül egy előkészítő osztály; egy-egy osztály az 5-8-ikosokból, míg a líceumban a már említett kilencedik mellett két tizedik, három tizenegyedik és két végzős osztályunk lesz az elkövetkező tanévben.

- **A tankönyvellátás területén milyen a helyzet?**

- Mint minden évben a mizéria ebben az évben is adott. Akadozik az el-látás és a magyar diákoknak szánt román könyvekből most is hiány mutatkozik. Szerencsére vannak tartalékaink az elmúlt évekből és csereberélni is szoktunk. Nagy hiányosságra nem kell számítanunk.

- **A tantestület összeállításában van-e változás?**

- Tulajdonképpen nincs lényeges változás. Azzal a tantestülettel indulunk, mely az elmúlt tanévben is megvolt. Egy új óvónőnk lesz az óvodai csoport ellátására.

- **Milyen újdonságokat tartalmaz az új tanév általános tervei?**

- Elsősorban a tehetséggondozásra szeretnénk komoly hangsúlyt fektetni. Magasabb szerepet szánunk a körök tevékenységének, így például a történelem, matematika, fizika, irodalom meg a néptánc csoportok munkájának is. Persze, mindemellett az oktatási színvonal emelése az elsődleges.

- **Köszönöm a tájékoztatást és az intézet minden dolgozójának sikeres és hangulatos új tanévet kívánok!**

Lejegyezte: Kis Kornél Iván

Lezajlott a Marosvásárhelyiek III. Világtalálkozója

A Marosvásárhelyi Forगतag rendezvényei keretében (augusztus 26-30. között), melyet úgy is nevezhetnénk, hogy Marosvásárhelyi Magyar Napok, megszervezték a Marosvásárhelyiek III. Világtalálkozóját is.

E találkozó - melynek főszervezője a Marosvásárhelyen élő Kirsch Attila volt - augusztus 29-én került megrendezésre, mégpedig két helyszínen.

Az egyik a Bolyai Farkas Líceum udvara volt, ahol a rendezvény azt a címet kapta, hogy „Nosztalgia Kávéház”. Ez abból állt, hogy a líceum udvarán számos napernyővel, négy székkal ellátott asztalt helyeztek el. Ezekre sós sütemények kerültek, majd a vendégek érkezését követően diáklányok szolgáltak fel kávét (ha igény volt rá, több csészével is), illetve kétféle ásványvizet. Közben elkezdődött a műsor, amit a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulatának művészei adtak elő. Utána Ördög Miklós Levente színész dr.

Bernády Györgyöt, Marosvásárhely legkiemelkedőbb és legtöbbet alkotó polgármesterét, aki nem mellékesen a Református Kollégium főgondnoki tisztségét is betöltötte, egészen a haláláig. Ezt követően a Bernádyt megszemélyesítő színész, a műsorvezető színésznővel együtt kötetlen beszélgetést folytattak a jelenlévőkkel a vásárhelyi közéleti személyiségekkel és a polgársággal kapcsolatban. Például arról, hogy milyen gyárak, üzletek léteztek az 1930-as években a városban.

A világtalálkozó mottójául Tamási Áron egyik jellegzetes mondását vették kölcsön a szervezők, éspedig azt, amelyik így szól: „Az ember a szíve mélyén örökké oda való, ahol született”.

A rendezvény második színhelye a Kultúrpalota nagyterme volt. Itt a vendégeket először Kirsch Attila köszöntötte, majd a bajai polgármester köszöntőjét olvasta fel az alpolgármesternő, végül pedig a Csíkszeredai Magyar Főkonzulátus vezetője, dr. Csige Sándor Zoltán egy igen megleghangú beszédet, mondhatni inkább, köszöntőt olvasott fel. Ez a köszöntő olyan szép gondolatokat közvetített, hogy kötelességemnek érzem egyiket-másikat felidézni, ha nem is szó szerint: mindenkiben él egy kicsiny Vásárhely, és ebben nem az a fontos, hogy mindenkiben másképp él, hanem az, hogy megdöbben a szív a közös emlékek, kultikus helyek és közös rítusok felidézésekor. Ez a találkozó a barátságról, a személyes élményekről, a viszontlátás örömről szól az idősebb generációk számára. És ez így van rendjén! Hiszen egy bizonyos életkorban el-érkezik a nosztalgiazás ideje, és jó, hogy vannak szép emlékek, jó, hogy nosztalgiazhatunk. Igen, egy ilyen találkozó, azt hiszem, a sikeres jelenhez és jövőhöz is alapot szolgáltathat. És ebben az idősebbek sokat segíthetnek. Mert fontos az, hogy Marosvásárhelyen ezután

is erős, sőt, egyre gyarapodó magyar közösség éljen, és ez a szép és régi város megőrizze azt a helyet, amit a kultúra, a tudomány kárpát-medencei képzletbeli térképén kivívott magának. Marosvásárhely nem csak a marosvásárhelyieké, hanem minden magyar ember számára fontos, és ennek így is kell maradnia.

A második helyszínen, azaz a Kultúrpalotában a Bekecs néptáncegyüttes adta elő feledhetetlen műsora következett, majd szavatok hangzottak el, illetve színhallgatók adtak elő dalokat, szőlóban és duettben egyaránt. Ezt követően Baja város 10 tagból álló fúvószenekara adott elő gyönyörű zeneszámokat.

Szellemileg feltöltve jöttem el a gálaelőadásról. Hálát adok Istennek, hogy az igen meleg időjárás dacára el tudtam menni a világtalálkozóra! Jelen írásomat csupán azért szeretném közzétenni, hogy nosztalgiát ébresszek azokban a nagybányaiakban, akik szeretik Vásárhelyt, de ezúttal nem tudtak részt venni ezen a rendezvényeken.

Horváth Attila, aki 22 éves koromig ott éltem

Élethosszabbító tanítás

Nagyon sok felsőbányai és erzsebábányai magyar úgy gondol Man Melániára, mint a második édesanyjára. A nyugdíjas tanítónő olyan odaadóan szeretete tanítványait, mint saját gyermekét, és most sem halad el közömbösen az utcán mellettük.

Man Melánia első férjének az elődei több száz évvel ezelőtt Lengyelországból vándoroltak ki. A Zahoránszky család először Aknasugaton telepedett le. Meluci 1937-ben Felsőbányán született. Isteni szerencsének tekinti, hogy az elemi iskolát 1947-ben, a Zárda államosítása előtti évben végezhetette el. Alfonza és Felícia, az apácák nemcsak hasznos ismeretekkel gazdagították, hanem felebaráti szeretetre, tisztességre is nevelték.

A felsőbányai 7 osztályos magyar tannyelvű iskolában az igényes, megértő, bizalomteli légkört teremtő Fábri Tibort, az osztályfőnökét tekintette példaképének.

Melánia már az elemi iskolában arról álmodozott, hogy majd tanítónőként avatja be a gyerekeket a betűk és számok világába. Kívánsága teljesült, hiszen 1955-ben a nagykarolyi tanítónőképzőben szerzett diplomát.

Még ugyanabban az évben Erzsebábányára ne-

veztek ki. Az első osztályban 31 tudásra szomjas gyermek várta.

Szíve választottját azon az ősi bányatelepülésen találta meg. A házaspár 1970-ben nemcsak azért költözött Felsőbányára, mert Melánia érzelmileg kötődött a szülővárosához, hanem azért is, mert az erzsebábányai általános iskola V-VIII. osztályában már anyanyelvén nem tanulhatott tovább a gyerekük.

1970-ben a Felsőbányai 1. Számú Általános Iskola két magyar tannyelvű első osztályába 50 gyerekek járt.

- Mindig arra törekedtem, hogy növendékeim önálló, logikus gondolkodását fejlesszem. Gondolkodási műveletekkel felfegyverezve önállóan vontak le következtetéseket, ismerték fel az ok-okozati összefüggéseket - foglalta össze oktatási elveit a felsőbányaiak egyik kedvenc tanítónője.

Az erkölcsi nevelést sem hanyagolta el. Tanítványait önzetlenségre, igazságszeretetre nevelte. Szerinte a hazudozás oka gyakran a felnőttek rossz példája. Egyes felnőttek a hazug gyerekek cinkosáivá válnak.

Osztályait az órákon kívüli tevékenységekkel is közösséggé kovácsolta. A közös szereplés, éneklés, táncolás varázsát még ma is érzik volt tanítványai. A kirándulásokon az összhangot árasztó, testet-lelket tisztító természet barátaivá váltak.

Amikor nyugdíjba vonult, Man Melánia fájó ürességet érzett a lelkében. Miután értesítették, hogy nyugdíjasként még taníthat néhány évet, legalább tíz évvel fiatalabbnak érezte magát.

Több tanítványa, például Ambrus Zolt, Bob István, Kupás Attila, Labina István, Weisz Szilárd egyetemi diplomát szerzett, Magyarországon élő volt tanítványai Erneyi Magor, Zsoldics István pedig magyarországi egyetemeken is kimagasló eredményeket értek el.

A nyugdíjas tanítónő egyetlen fia, Géza húsz évig bányamérnöként dolgozott. Man Anikó, a Hypericum Impex kft. felsőbányai üzletének a vezetőnöje.

- Az utcánkból láthatom a Zárda tetejét, de a tanulók vidám zsviját már nem hallom. Elszomorodom, amikor a siralmas állapotban levő épületre nézek - mondta nekem búcsúzáskor a Kálvária-dombra kapaszkodó házuk ajtajában álló, fiatalosan csillogó szemű Man Melánia.

Úgy érzem, hogy a Zárdában, amely a felsőbányai római katolikus egyházközség tulajdona és városunk egyik jelképe, a közeljövőben már csak fényképeken, festményeken, videókn, könyvekben gyönyörködhetünk. Remélem, hogy a városunkban és külföldön élő felsőbányaiak emlékezetéből nem törlődik ki az odaadó, istenfélő, hozzáértő elődeink által felépített, aranyozott keresztes Zárda emléke. (Boczor József)

MIKOLA ANDRÁS:

Színek és fények (4.)

- részlet -

Pozsonyban a negyedik elemít és a gimnázium első osztályát jártam. Nem voltam jó tanuló, de utolsó sem. Meg nem buktattak, de miután kitüntem az-
zal, hogy a nyápic német diákokat sor-
ban a földhöz vágtam, és egy szeren-
csétlen birkózás során az egyik osztály-
társam térdét úgy odaütötte, hogy két-
hónapi orvosi kezelésre szorult, az év
végén osztályfőnököm, Schmidt tanár
úr, a tanári kar azon határozatát közölte
velem, hogy ne jöjjek többé vissza! „Con-
siliium abeundi”-t kaptam!

Hazavittek, s a következő évben a szat-
mári református gimnázium tanulója let-
tem. Ugyanott érettségiztem.

A rajztanárnunk, Szathmáry tanár úr,
rég típusú tanárember, szívesen vitt ben-
nünket lankájára egy kis önkéntes mun-
kára, de gyümölcszedéskor, amikor a
fákon ültünk, felkiáltott:

- Hé, fiú, fűtyülj, danolj! Most van
módodban!

Az ornamentális rajzokat, darabon-
ként tűz krajcárért, mint harmadikos gim-
nazista több osztálytársamnak is elké-
szítettem, ezért az év végén egyébként
jó bizonyítványomat a rajzból kapott el-
égséggel elcsúfítottam találtam. Öné-
zetemet mélyen bántotta az igazságtal-
lanság, hogy az általam másoknak ké-
szített rajzok jó vagy jeles osztályzatot
nyertek, én meg egy szerény elégséges-
sel kellett beérem. Délután elmentem
a tanár úr lakására, aki abban a remény-
ben, hogy a vakációra meghívom szü-
leimhez egy kis kirándulásra - ami e-
gyébként szokás volt -, megsimogatta
államat, és így szólt:

- Na, fiam, mi újság?

Erre én belső zsebemből kihúztam a
bizonyítványomat, szétnyitottam s az e-
légséges jegyre mutattam:

- Tanár úr, én nem ezt érdemeltem!

- Ejnye, teremtette himpellérje - pat-
togott a kis termetű tanár úr, és sohasem
bocsátotta meg merészségemet. Még az
érettségi vizsgán is éreztem neheztelését.

A felsőbb osztályokban későbbi fes-
tő barátommal, Bornemissza Gézával ül-
tünk egy padban, az utolsóban, mert itt
jól lehetett rajzolni. Egymást buzdított-
tuk, s ha hirtelen felszólítottak, hát az e-
lőttünk ülő mutatta a tankönyv megfe-
lelő lapján, hogy miről kell felelnem. Lo-
kális memóriám volt, s fiatal koromban,
évek múlva is vissza tudtam emlékez-
ni, hogy valakit hol láttam, hogy hívják,
mit mondott stb., ha a helyre emlékez-
tettek. Hol van ez ma már?... Ezer em-
bernek köszönök megszokásból, anél-
kül, hogy fogalmam lenne, kicsoda! Hej,
de nagy sleppet is hord az ember agya,
mire megöregszik!

Hatodik gimnazista koromban a nagy-
vakációt arra használtam fel, hogy egy
Jakab József nevű tanárral bejártuk az
Avast. Gyönyörködve néztük hegyi tá-
jait, fürödtünk patakjaiban, csodáltuk né-
pét, mely érintetlenül megőrizte ősi vi-
seletét és szokásait.

Hamadik gimnazista koromban a tan-
év befejeztével visszatértem falumba, s
a nagyvakációt otthon töltöttem. A töl-
tünk második, Rozsály nevű faluban egy
kedves tanítócsalád lakott, akikkel igen
jó baráti viszonyt tartottunk fenn. Az ő
falujuknak nem volt vasútállomása, leg-
közelebb mi értünk hozzájuk, s ha na-
gyobb városból érkezett valaki, Nagy-
peleskén kellett leszállnia.

Egy napon ez a tanítócsalád kopog-
tatott nálunk, vendéget fogadni jöttek.
Nagyvakációban a vonathoz kijámi, néz-
ni, ki érkezett, ki utazik, főszórakozás-
nak számított. Így mi is csatlakoztunk,
mi is vártuk a vendéget.

Feltűnően szép, bájos fiatal lányka
szállt le a vonatról, nehéz csomaggal a
kezeiben. Azonnal odaugrottam, s min-
den szabadkozása ellenére megragad-
tam a csomagot, hogy segítséget nyúj-
sak. Szorosan a kislány közelében ma-
radtam, s párosával indult meg a menet.
Szerettem volna valami szépet monda-
ni, ami méltó a mellettem haladó tüne-
ményhez. El is gondoltam, hogy na, ezt

Újra megtelt élettel a Koltói Művelődési Ház

A teljesen felújított kultúrotthon színpadát au-
gusztus 30-án, vasárnap a *Szatmárnémeti Északi Szín-
ház Harag György Társulatának* színészei a „Csa-
ládban marad” című színdarabbal keltették életre.
A darab hétköznapi vicces történetek összessége, a-
melyek tükröt mutatnak a nézőknek, s egyszersmind
alátámasztják a címét: a nem kívánt dolgok család-
ban maradnak. A helyiek szerint legalább 25 éve
nem volt lehetőség színházat tartani Koltón, de re-
mélhetőleg ez a fellépés megtörte a csendet, és a ké-
sőbbiekben nem csak a vendégtársulatok, ha-
nem színjátszás iránt érdeklődő koltóiak is
kihasználják az épület-
felújítás során kínál-
kozó lehetőségeket.

A felújított műve-
lődési ház rengeteg új lehetőséggel kecsegtet,
többek között könyvtár és számítógépes terem is
a rendelkezésünkre áll. Emellett különböző ese-
ményekhez is kiváló helyszíneként szolgálhat, de
a legfőbb szerepe az, hogy az újban felismerjük a
rég értékeit is. **(Tar Henrietta)**

fogom mondani, de a másik percben
úgy éreztem, nem elég szép, nem fejezi
ki elragadtatásomat, valami felemelőb-
bet kell keresnem. Nem tudtam megta-
lálni a megfelelő kifejezést. Nem is volt
a világon olyan szó, amely elbűvöltsé-
gemet méltó módon kifejezhette volna.
Így mentünk egymás mellett. Érzé-
sem, elragadtatásom csak szemeink ta-
lálkozásában nyert némi szegényes ki-
fejezést.

A menettel tartottam, s hét km távol-
ságra cipeltem a csomagot. Zavarom
állandóan fokozódott, s a többiek is ész-
revették megváltozott magatartásomat,
mosolyogva tekingettek felém, ami még
kínosabbá tette hallgatásomat.

Megérkezve letettem a csomagot, me-
lyet a leányka hálás pillantással köszönt
meg. Ott tartottak ebédre, vacsorára, há-
rom napra, de én a számat ki nem nyi-
tottam.

Felsőbányai olvasóink figyelmébe!

Bányavidéki Új Szót mostantól
az Andrea virágüzletben (Guti-
nului utca. 15. szám) is vásárol-
hatnak, hétfőtől szombatig
naponta 8 és 17 óra között.

Megnémultam!

Ám minden rosszban van valami jó
is: nem hazudtam a szerelem örökkéva-
lóságáról!

- folytatjuk -

Elmúlás

Házunkkal szemben van egy ki-
sebb hegy, de nevezhetném akár egy
nagyon magas dombnak is. Minden-
esetre magas, meredek. Szép zölden
uralkodik a Zúgó-patak fölött. Azt be-
szélik, valamikor régen egy öreg gaz-
dáé volt, aki a szilva, alma mellett,
szőlőt is termelt a meredek oldalon.

A hegyre csak gyalog tudott fel-
menni, ezért tavaszoként hátikosár-
ban hordta fel a trágyát, gazdagabb
termés reményében, szinte négyké-
láb ment, de dolgozott rendületlenül,
megtermelte saját magának, amit kí-
vánt. Aztán az idők változtak, a régi
gazda is eltávozott és a hegyen fű,
bokrok, öreg fák díszelnek, szőlő-
nek nyoma sincs. De a Nap meg a
Hold még mindig onnan indul min-
dennapi útjára. A Napot madarak da-
la köszönti, a Holdat tücsökenekar.
Esténként lánkol a hegy teteje a le-
menő Nap fényétől, vagy talán a ré-
gi lelkek gyűlnek ott össze és töpren-
genek, mennyire változnak az idők,
az emberek...

Ősszel aztán vörös színűre vált a
tető, majd lassan hófehér lesz. Az el-
múlás gyönyörű fehér.

De esténként a régi lelkek mindig
összegyűlnek és lángba borítják a ma-
gasságot.

Zinner Oláh Ágnes

Nagybánya.ro
városunk és környéke az interneten
www.nagybanya.ro

Humor-zsák

- Mi a hasonlóság egy csecsemő és az instant kávé között?
- Mindkettőt könnyű megcsinálni és egész este ébren tart.

- Ki az abszolút szexmániás nő?
- Aki, ha banánt vásárol, megkérdezi, hogy hol van a próbafülke.

Megy a gőzös...

Nagy, szóbó szeszakupánk ürült,
A sok átvert, csóró őrült
Hogy el lesz kalauzolja
Egy vizsálytól mentes honba.
Am nem éppen pont ez történt,
Tovább szidtuk egymást, törvényt,
feltörekvő feljebbvalót,
Szomszédot, meg az eurót!
Gőzös életünk robogott,
Keresgéltek a robotot.
Sokan csúsópénzzel jártak,
Erre - néhányan - ráfáztak.
A gőzös még nem siklott ki.
Am Allah megsegítheti!

Popovic Gergely

- Doktor úr, a férjem egész éjszaka beszél álmában! Mit csináljak?
- Hagyja nappal szóhoz jutni, asszonyom!

- Tegnap az a hatalmas új bika majdnem kicsínált.
- Ne mondd! Hogy történt?
- Éppen az udvart söpörtem, mikor valahogy elszabadult. Fele távon már majdnem utolért, szerencsére többször megcsúszott, és így még időben elértem a kerítést.
- Nahát, ez borzasztó! Én biztos összezsínáltam volna magam ijedtemben.
- Mit gondolsz, min csúszott el a bika?

Két rendőr beszélget:

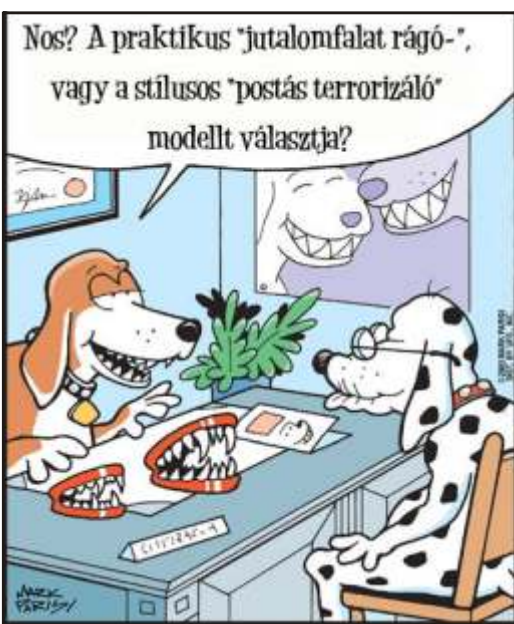
- A sógorom egy fióküzletet vezet - mondja az egyik.
- Rossz üzlet lehet - teszi hozzá a másik.
- Miért?
- Ki a fene vesz fiókokat?

- A férj borotválkozik a fürdőben és morog magának:
- A fenébe! Ezzel a borotvával még a nyakamat sem tudom elvágni!

Az asszony beszél neki:

- Beadjam a nagy kést?

- Mi az: 100% fém, mégis átlátszó?
- Drótkerítés.

- Rendőrök vizsgáznak. Bemegy az első, majd pár perc múlva ki is jön. Mondja a második vizsgázónak:
- Figyelj, az a feladat, hogy barkóbaszerűen kell kérdezni és ki kell találni a keresett szót! A szó az lesz, hogy pingvin. De nem mondd meg egyből, hanem először kérdezzess!

Bemegy a második rendőr és megkérdezi:

- Leülhetek?
- Vizsgáztató:
- Igen.
- Rendőr:
- Akkor ez csak a pingvin lehet!

- Új tanárnő érkezik a budapesti VIII. kerületi iskolába. Az első nap után kiborulva megy be az igazgatóhoz:

- Igazgató úr, nem bírok az egyik gyerekkel, állandóan azt ismételteti, hogy „lefektetlek, te dögös tanárnő”...
- Melyik az, az a kis vörös, az első padban?
- Igen!
- Az bizony meg is teszi...

- Sorakozó van a katonaságnál. Az őrmester egyszer csak felkiált:

- Ki mozog ott?
- Uram, csak a Föld mozog - vágja rá az egyik lelkes kiskatona.
- Ki mondta ezt?
- Galilei.
- Galilei közlegény, lépjen ki!
- De hát ő a XVII. században mondta!
- Nincs is nálunk 17 század...

- Az egyik olasz játékvezető így dicsekedett az öt meginterjúvoló újságírónak:

- Amikor Rómában a mérkőzés után elhagytam a stadiont, több százan kezet csókoltak nekem.
- Olyan jól bíraskodott?
- Dehogyan! Püspökruhába öltöztem, hogy kime-nekülhessek a szurkolók közül.

- Bemegy a szír menekült a szerb határmenti kocsmába.

- Pálinkájuk van?
- Milyet szeretne?
- Valami jó kerítésszagató kéne...

- Mi az etióp filmdráma címe?
- Elfújta a szél.

- Kik vagyunk?
- iPhone-osok!
- Mit akarunk?
- Automatikus helyesírás-javítást kikapcsolni!
- Mikor akarjuk?
- Rost! Fost! Ááá, mindegy, hagyjuk!

- Dévényi Tibi bácsi horgászik, kifog egy aranyhalat. Percekig csak nézik egymást, majd megszólal a hal:
- Na, ilyenkor mi teendő?

Superman meséli:

- Te Batman, képzelj, ahogy repülök, meglátom a Macskanót egy tetőn, amint széttárt lábakkal meztelenül fekszik egy matracon, és kéjesen vonaglik. Annyira megkívántam, hogy odarepültem, s durr bele...
- És nagyon meglepődött a Macskanó?
- Hát igen..., de közel sem annyira, mint a Láthatatlan Ember.

Ösztöndíjasok a szórványmagyarság szolgálatára

Máramaros megyében is elindult a Petőfi-program

„Úgy cselekedjünk, hogy megmaradjunk” – kimondottan-kimondatlanul is Sütő András hitvallására alapozta nemzetpolitikáját Magyarország kormánya, amely 2010 óta kiemelt figyelmet fordít a szórványban élő magyarság helyzetére, s legújabban a Petőfi Sándor Programot újtára indította, abban a reményben, hogy e közösségekben a magyarság számarányának csökkenése megállítható, sőt hosszútávon vissza is fordítható. A program keretében ösztöndíjasok érkeztek a külhoni magyarság szórványközösségeihez, hogy 9 hónapon keresztül segítsék értékmegőrző munkájukat, közösségépítő tevékenységükkel erősítsék az anyaországhoz való kötődésüket.

A fogadó szervezetek köre hosszas egyeztetés eredményeképpen alakult ki. Erdélybe, a Partiumba és Bánátba augusztusban és szeptember elején mintegy 22 ösztöndíjas érkezett, akik Gyulafehérváron, Déván, Csicsókeresztúron, Nagysármáson, Fogarason, Segesváron, Válaszúton, Temesváron, Szamosújváron, Zsobokon, Szászrégenben, Lupényban, Vízaknán, Medgyesen, Resicabányán, Nagyszalontán, Lészpeden – és Nagybányán fognak tevékenykedni.

A programról *Greza Istvánt*, a program miniszteri biztosát a Gyulafehérvári Római Katolikus Érsekség (romkat.ro) munkatársa faggatta.

– **Mi a legfőbb célja a Petőfi Sándor Programnak?**

– A magyar nemzet létszámában és sok helyen arányaiban is fogy, a Kárpát-medencében a szórvány 95 éve „olvad”, jelentős fogyás figyelhető meg a nagyvárosokban is. A Petőfi Sándor Program célja ennek a folyamatnak a lassítása, lehetőség szerint megállítása. Trianon óta a nemzeti önazonosságtudat megőrzése szempontjából ezek a közösségek vannak a legnehezebb helyzetben. Lassan egy évszázada a többség szorításában élnek, mégis megőriztek valamit abból, ami nemzeti identitást jelent: ilyen értelemben is hűség, remény és hit tapasztalható a részükről. A Program révén ebben szeretnénk megerősíteni őket, ami által reményeink szerint az anyaország gondoskodását is sikerül közvetítenünk feléjük. Célunk továbbá, hogy egy működő közösségi hálózatot hozzunk létre a Kárpát-medencében, amelyben nemcsak az anyaország tart fenn kapcsolatot a külhoni magyar nemzetrészekkel, de a szomszédos országok magyar közösségei egymással is szoros kapcsolatot alakítanak ki. Bízunk abban, hogy a Program a szórványban élők magyar azonosságtudatának elmélyítése mellett a magyar–magyar kapcsolatok erősítéséhez is nagymértékben hozzájárul majd.

– **Kik lehetnek Petőfi-ösztöndíjasok?**

– A pályázati kiírásban megfogalmazottak szerint az a 20. életévét betöltött, büntetlen előéletű magyar állampolgár nyújthatta be jelentkezését, aki közép- vagy felsőfokú végzettséggel, valamint kiemelkedő és a magyar szórvány számára hasznosítható szakmai felkészültséggel rendelkezik, és/vagy közösségszervező, hagyományőrző egyéb közösségi tevékenységekben aktívan részt vett. Nagyon örültünk, hogy az ötven Petőfi Sándor-ösztöndíjas közül 18-an nem anyaországiak – közülük 9-en erdélyiek –, hiszen a Program másik célja az, hogy kilenc hónapot egy másik elcsatolt területen töltve az ösztön-

díjasok felfedezzék, milyen sokszínű nemzet tagjai vagyunk.

Magyarország Kormányának ösztöndíjasai képviselik Magyarországot, a kormányzatot, minden magyart, aki a csonka-anyaországban él, ez pedig rendkívül nagy felelősség, egyúttal büszkeség is. Emellett éppoly nagy lehetőség és esély, hiszen az ösztöndíjas abban a nemzetépítő munkában vesz részt, amelyet nemzeti újjászületésünk mielőbbi megvalósulása érdekében végzünk.

– **A Petőfi Sándor Program nem előzmény nélküli, hiszen Magyarország Kormánya 2013-ban elindította a Kőrösi Csoma Sándor Programot. Mi a hasonlóság és a különbség a két program között?**

– A nemzetpolitikai szótárban különbséget teszünk a diaszpóra és a szórvány között. Diaszpóra alatt értjük a nagyvilágban szétszóródott magyarságot, szórvány alatt pedig a Kárpát-medence szórványközösségeit.

A diaszpóra magyarságának segítésére elindított Kőrösi Csoma Sándor Program keretében 2013-ban 48 ösztöndíjas utazott 16 országba, majd a nagy sikerre való tekintettel 2014-ben már 100 ösztöndíjast irányítottunk 24 országba. Ebben az évben ugyancsak 100 ösztöndíjas utazik ki 5 kontinens 26 országába. Az új célszörzágok között szerepel Törökország, Ciprus, Görögország, Olaszország, Portugália, Spanyolország, Írország, Belgium és Új-Zéland. Ennek a programnak a célja a magyar önazonosságtudat elmélyítése és a magyar nemzet összetartozásának megerősítése, a nyugati diaszpórában é-

lő magyarok anyanyelvismeretének fejlesztése, a magyar közösségekben való tevékenység és a Magyarországgal való kapcsolattartás ösztönzése. Ezzel párhuzamosan a Petőfi-program az egykori Monarchia területére terjed ki, érintve Romániát, Ukrajnát, Szerbiát, Horvátországot, Szlovéniát, Ausztriát, Szlovákiát, Csehországot, Bosznia-Hercegovinát, Macedóniát és Dél-Lengyelországot.

Trianon óta annyi fájdalom, gyász, veszteség halmozódott fel, különösen a szórványközösségekben, hogy ezeknek a megtapasztalása, megélése, helyén kezelése nem könnyű feladat. Nyilvánvaló, hogy ez a program nem a sebek nyalogatásáról akar szólni, hanem sokkal többről: egyfelől a legnehezebb helyeken őrt állók részére közvetíteni akarjuk azt az üzenetet, hogy az anyaország nem mond le egyetlen magyarról sem, akár vegyes házasságból született, akár már nyelvvessztéssel él, és mindent megteszünk azért, hogy a Kárpát-medencében tapasztalt negatív tendenciákat visszafordítsuk. Másfelől, míg a Kárpát-medencében depresszió, demográfiai okokból, gazdasági elvándorlásból fakadó rosszkezdő jellemző, addig a nagyvilág magyarsága a reneszánszát éli. Magyarország iránt fokozott érdeklődést tanúsít. Szeretnénk – részben a Program segítségével – ezt az érdeklődést a Kárpát-medencében is újra felkelteni. A magyar nemzetpolitika egyik fő célkitűzése az, hogy újra otthon legyünk a Kárpát-medencében.

– **Vajon nem késtünk el ezzel?**

kerültem Budapestre és megkezdtem főiskolai tanulmányaimat. 2000-ben megnősültem és két gyermekem született. Tanulmányaimat illetően főiskolát végeztem, művelődés-szervező szakon, Győr városában. Rövid ideig a reklámszakmában helyezkedtem el. Kezdetben önkéntesként, majd alkalmazottként dolgoztam a Magyar Máltai Szeretetszolgálatnál. Ez idő alatt a kisebbségi lét problémáival, az elszórványosodó területek nehézségeivel küzdő emberek problémáinak megoldásával foglalkoztam. Mellette táncházakat indítottam, falunapokat szerveztem és kisebbségi újságot alapítottam többedmagammal. A Magyarországra munkavégzés céljából érkező, de nyelvi és ezért beilleszkedési problémákkal küzdő csángók számára működtettem a Csángó Népfőiskolát. A Moldvában élő felnőttek képzésére a Magyar Népfőiskola Collegiumot kértem fel, hogy vállalják el ezt a nemes feladatot. Szervezési feladatok elvég-

– Sosem késő a negatív folyamatok visszafordításáért lépéseket tenni, ugyanakkor az is tény, hogy a 95 esztendeje tartó Kárpát-medencei térszűrésünk döntő szakaszához érkezünk. A következő legfeljebb két-három évben dől el, hogy emelkedő nemzetként éljük-e meg a trianoni centenáriumi, vagy veszteségeivel szembenézni képtelen közösségként, aki elfogadja számbeli és lélekbeli fogyatkozásának következményeit. Nyilván minden felelősen gondolkodó magyar csak azt válaszolhatja, hogy legyen bármilyen végzetesnek tűnő is leépülésünk, mégis meg kell próbálkoznunk talpra állni.

Ahhoz, hogy az olvadó külhoni magyar közösségeink, beleértve a „tömbmagyar” Székelyföldet ugyanúgy, mint a szórványt, meg tudjanak maradni azoknak, akiknek születtek, az is szükséges, hogy a magyar nemzetpolitikai törekvéseket a gazdaságfejlesztés nézőpontjával is kiegészítsük. E téren is körünkre égnek a tennivalók.

A Kőrösi Csoma Sándor- és a Petőfi-program révén azt üzenjük a világban minden, magát magyarnak valló embernek, hogy ő Magyarországot számára ugyanolyan fontos, szülessen bár Budapesten, Nagybecskerekén vagy éppen Ontarióban. A kormány és a mindenkori politikum felelősségvállalása elengedhetetlen a nemzeti identitás megőrzéséhez és erősítéséhez, ugyanakkor az egyéni teljesítmények és helytállások nélkül ez mind kevés. Ezért és ebben számítunk mások mellett az ösztöndíjasainkra. (Varga Gabriella/romkat.ro)

A 45 éves, csángó származású BOGDÁN TIBOR szeptember 1-től kezdte meg Máramaros megyei tevékenységét fogadóintézményében, a Teleki Magyar Házban.

– Moldva legkeletibb, még magyarul beszélő településén születtem, Magyarfaluban. A zsákfalu elszigeteltsége segített abban, hogy a magyar nyelv csángó dialektusában beszéljünk egymással. Románul az óvodában kellett megtanulnom. Érettségi után a szülőfalumban maradtam, a helyi termelőszövetkezetben dolgoztam, majd az 1989-es események során, Bukarest mellett teljesítettem sorkatonai szolgálatomat.

– **Jelenleg Budapesten él, hogyan került az anyaországba?**

– 1991-ben a pápalátogatásra érkeztem Magyarországra, itt döntöttem el, hogy megtanulom írni-olvasni „az igazi magyar nyelvet”. Ösztöndíjjal

zésére és előadások megtartására is kaptam felkérést, az általam tartott népfőiskolai képzések témája a faluturizmus volt.

– **Hogyan látja, mely területeken segíthet leginkább a nagybányai, Nagybánya-környéki és máramarosi szórvány közösségeinek?**

– Egyelőre ismerkedem a helyel, a helyiekkel, a lehetőségekkel, konkrét feladatköreim ezután fognak kialakulni. Igyekszem bekapcsolódni a különböző programok szervezésébe, illetve magam is megpróbálom új rendezvényekkel gazdagítani a helyi kulturális életet, kifejezetten figyelve arra a közegre amelyben otthonos vagyok: a csángó kultúrára, hagyományokra, kulturális örökségre. Az már eddigi beszélgetéseink során is egyértelművé vált, hogy van olyan terület, amelyen nagymértékben számítanak a közreműködéseimre mentoraim; mind ezekről talán egy későbbi beszélgetés során mesélnék részleteket. (TMH)

INNEN ONNAN

Megtalálták I. Géza király sírhelyét

Nagy valószínűséggel I. Géza király sírhelyét találták meg az egykori váci középkori székesegyház feltárása során – tájékoztatta az MTI-t a váci Tragor Ignác Múzeum feltáró régésze. Batizi Zoltán elmondta: az 1074 és 1077 között uralkodott Árpád-házi királyhoz köthető temetkezési hely – a várakozásoknak megfelelően – a hajdani középkori székesegyház hossz-tengelyében, az épület közepén helyezkedett el, a források a temetkezés helyét az általa alapított székesegyházban jelölték meg. A sírhelyen 11. szá-

zadi tárgyi leleteket nem, csupán bolygatott csontokat találtak, a sírt feltehetően már a tatárjárás idején (1241-42) feldúlták és kifosztották, és az épített sír kövezése sem maradt meg – hangsította a szakember. A régész felidézte: az egykori váci vár és a székesegyház

ház épületeiből a tatárjárást, majd a török uralmat követően csupán romok maradtak meg, a 18. században pedig a még megmaradt falak köveit is elhordták, és azok beépültek a ferences templomba és a kolostorba. „Az egykori székesegyház és a vár jelentős része ma a kolostor és a templom alatt található, a feltárás így az épületek közötti szabad területen zajlik, ahol a föld megőrizte a még megmaradt részeket.” A történelmi hátteret vázolja a szakember kiemelte: I. Géza egy belső viszályokkal terhes időszakban uralkodott, mindössze három évig. A történelmi források leginkább jámborságát emelik ki, halála után öccse, a későbbi Szent László került a trónra, akit Géza fia, Könyves Kálmán követett a trónon. A 11. századi Árpád-házi uralkodók más-más „egyházban” temetkeztek, szinte mindegyiknek volt különösen kedves, általa alapított temploma. A Képes Krónika szerint Géza hercegként egy csatára készülve Vácon megfogadta, hogy ha megnyeri az ütközetet, hálaából székesegyházat alapít. Valójában a váci püspökséget már Géza uralkodása előtt megalapították, de Géza nagy összeggel támogathatta a püspöki templomot, talán az ő idejében fejezik be az épületet. „Bizonyára erősen kötődött ide Géza, ha itt jelölte ki sírhelyét.” Batizi Zoltán emlékeztetett arra is, hogy már a hetvenes évektől folytak ásások az egykori váci vár területén, új lendületet azonban 2013-ban kapott a munka, amikor az önkormányzathoz került a múzeum. A munkálatokkal kapcsolatban a régész elmondta, hogy azok a város és a Nemzeti Kulturális Alap (NKA) támogatásával folynak. 2013 óta a helyieket előadások segítségével tájékoztatják, de részletes, írott publikáció megjelenésére eddig nem volt lehetőség. A belváros déli részén, a Duna partján található középkori vár területén a várakozások szerint a későbbiekben előkerülhetnek még a székesegyház déli és nyugati részletei, de a templom szomszédságában a temető, a püspöki palota, az előkelő papság és a szolgák háza, a raktárak, a pincék és a török kori erődítmény maradványai is felbukkanhatnak – tette hozzá a szakember.

cióban vannak! **69.** Rádiólokátor. **71.** Elemi részecske.

FÜGGŐLEGES: **1.** No Clue **2.** Angol színésznő (Shirley). **3.** Gyors, mozgékony. **4.** Huru társa. **5.** Thaiföldi és dél-afrikai gkj. **6.** Téli csapadék. **7.** Áttört gát! **8.** Nauru fővárosa. **9.** „Ki az? ... vagy úgy” (Arany János). **10.** Fehérnemű. **11.** Latin betű. **12.** Cseh építész (Karel). **17.** Jerez ... Frontera; spanyol város. **19.** A szivárvány színeiben játszik. **21.** Háziasszony munkaeszköze. **22.** Lengyel város. **23.** Erő rejlik benne. **25.** Indiai autómárka. **26.** Némán síró! **28.** A lasszó vége! **29.** A papírhajtogatás művészete. **31.** Csillag a feje! **34.** Részben páhol! **36.** Határo-zórag, a -ról párja. **37.** Veterán argentin labdarúgó (Alberto). **38.** **gondolat befejező része.** **39.** Döntéshozatal. **41.** Néma adás! **43.** Sportfogadás. **46.** A nemzetgazdaság ága. **48.** Szobrász (György). **50.** Lakrészek! **53.** Távoli ős. **55.** Villanófénylámpa. **56.** Magányosan élő személy. **58.** Észak-amerikai indián nép. **59.** A felső végtag része. **61.** Pintyféle madár. **63.** ... de camp; szárnysegéd (fr.). **64.** Dinka néptörzs. **66.** ... Max; Mel Gibson filmje. **67.** Felfog. **69.** Termőréz! **70.** Hull a könnye. **71.** Félperc!

Szerkesztette: Csatlós János

Ezek a világ legbarátság-talanabb városai

Moszkva a világ legbarátság-talanabb városa - derül ki a Travel and Leisure olvasói szavazatai alapján készített összesítésből. A felmérésben összesen 266 turisztikai célpontot értékelhettek, ezek között szerepelt a legrosszabbul az orosz főváros. A legbarátság-talanabb városok toppjában az oroszok mellett az amerikaiak és a franciák is jól teljesítenek. Az értékelők szerint bár elég sok a látnivaló és pezsgő a kulturális élet Moszkvában, de szörnyű a forgalom és a vendéglátásban sem jeleskednek az oroszok. A második helyre a kaszinóiról híres Atlantic City került, ahol a turisták szerint a helyiek faragatlanok és mindig sietnek. A harmadik helyre egy másik oroszországi város, Szentpétervár került, mert a lakossága nem vendégszerető, akkor meg hiába a sok néznivaló. A 4. helyre Franciaország második legnagyobb városa, Marseille került, mert a turisták szerint nagyon gondozatlan, az 5. helyre pedig Los Angeles, mivel állítólag sokszor megpróbálják becsapni az idegeneket. A 6. legbarátság-talanabb város New York, mert rettentően zsúfolt, mindenki rohan, s nem törődnek a turistákkal. A 7. helyre került a durva szurkolói magatartás miatt az amerikai Philadelphia, a 8. helyen végzett az elmúlt évek zavargásai miatt Baltimore, a 9. pedig Las Vegas, ahol a kaszinókon kívül állítólag nincs semmi. A 10. helyre ismét egy francia város, Cannes került, mert már nagyon drága. Az oldal a legbarátságosabb desz-

tinációkat is összesítette, ebből az derült ki, hogy valószínűleg Írországból élnek a legvendégszeretőbb emberek, a top 10 város közé három is bekerült onnan: Galway, Dublin és Cork. (adevarul.ro)

Aludjunk délután az életünkért - javasolja egy tanulmány

Életmentő lehet a délutáni szunyókálás - ezt állapította meg egy görög kardiológus által ismertetett új tanulmány, amelyről a The Independent számolt be. A Kardiológusok Európai Társaságának Londonban megrendezett konferenciáján bemutatott tanulmány szerint a délutáni alvás vérnyomáscsökkentő hatású lehet és csökkentheti a szívroham kockázatát. A vizsgálat során 386 magas vérnyomású páciens esetében mérték a délutáni alvás hatását. A résztvevők átlagos életkora 61,4 év volt. A nap közben szunyókálók vérnyomása napi átlagban 5 százalékkal alacsonyabb volt, mint azoké, akik nem dőltek le. A szundikálók körében ráadásul a magas vérnyomás kevésbé károsította az artériákat és a szívet. A tanulmányban a magas vérnyomást befolyásoló egyéb faktorokat, a kort, a nemet, a testtömegindexet, a dohányzást, az alkoholfogyasztást, a testmozgást és a koffeinbevitelt is figyelembe vették. Manolisz Kallisztratosz athéni kardiológus, a tanulmány szerzője kifejtette: meglehet, hogy a tapasztalt vérnyomáscsökkentés elég alacsonynak tűnik, de korábbi tanulmányok azt igazolták, hogy kisebb vérnyomáscsökkentés is mérsékelte „a kardiovaszkuláris események kockázatát”. Az új kutatás egyébként kapcsolatot talált a délutáni alvás hossza és a hipertónia között is: azoknál mérték az egészségesebb vérnyomásértékeket, akik délután egy órát aludtak. Kallisztratosz elmondta, hogy a nappali alvás szokása manapság, a kilenctől ötig tartó munkakultúra korában szinte priviligiumnak számít. „Tanulmányunk nem csupán azt mutatja, hogy a délutáni alvás kapcsolatba hozható az alacsonyabb vérnyomással, de azt is, hogy a hosszabb alvás még jótékonyabb hatású” - foglalta össze. (mti)

KERESZT- REJTVÉNY

Hogy mit jelent...

VÍZSZINTES: **1.** No Clue. **13.** Nyelvtani műveletet végző. **14.** Francia filozófus (Hyppolite). **15.** Jegyzetel. **16.** Új-zélandi alagút. **18.** Szótoldalék. **19.** ... missa est; A misének vége. **20.** Thomas Mann történész fia. **21.** Kettéoszt. **23.** Láncfonalat erősít. **24.** Kaneto babája. **25.** Kártyalett. **26.** Sebész. **27.** Tönkremegy a ruha. **29.** Csen, lop. **30.** Az író toll darabja! **32.** Attól fogva. **33.** Tolvaj előtt nincs! **35.** Folyadékba merít. **38.** E napi. **40.** Rock ... roll; tánc. **42.** Meggyőződés. **44.** Mauna-...; hawaii vulkán. **45.** ... a csi-ziót; feltalálja magát. **47.** Erős kártyalap. **49.** Hálóban a labda. **51.** Üres a ler! **52.** Készül a ház. **54.** Gautier regénye. **57.** Égéstermék. **59.** John Wayne filmje. **60.** Spanyol, portugál és norvég gkj. **62.** Korai gyümölcs. **63.** Formai. **64.** ... ma meglehetsz, ne halaszd holnapra. **65.** ... King Cole; amerikai dzsesszenész. **66.** Hogy ... vannak! **67.** A világgúrral kapcsolatos. **68.** Ak-

1	2	3	4	5	6	O	7	8	9	10	11	S	12	E
13							14						15	↓
16					17		18				19			
20					21		22				23			
24				25						26				
		27	28						29					M
30	31		32				33	34			35		36	37
38		39		40		41		42		43		44		
45			46		47		48		49		50		51	
		52		53			54	55				56		
G														
57	58					59						60	61	
62					63						64			
65				66						67				
68			69				70		71					
I	→	E						T						

Borfogyasztás űrben, Holdon

Vajon lehet-e, illetve szoktak-e az űrhajósok alkoholt fogyasztani odafenn? Egy csomó űrhajós orosz, olyan meg nincs, hogy egy orosz bárhol, bármilyen körülmények között ne igyon, adja magát a sztereotip válasz. A valóság azonban az, hogy a NASA szabályzata szigorúan tilt mindenféle alkoholt a Nemzetközi Űrállomás fedélzetén. De az alkoholtilalom nem volt mindig ilyen szigorú.

Buzz Aldrin, a második Holdra szálló űrhajós például rögtön egy pohár borral kezdte a felfedezést, ahogy kilépett a leszállóegységből. Sajnos azt a tréfát kihagyta, hogy Armstrong legendás „Kis lépés az embernek, nagy ugrás az emberiségnek” szövege után hozzáfűzte, hogy „és egy hosszúlépés nem”.

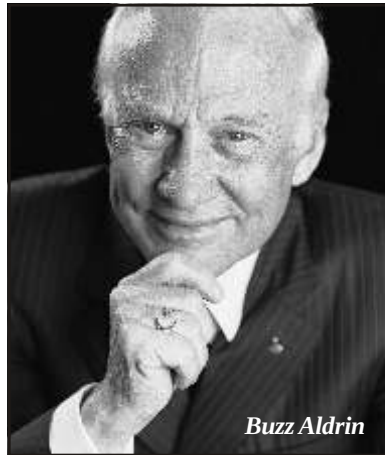
Aldrin hívó keresztény volt, a presbiteriánus egyház tagja, és sikerült kijárnia a NASA-nál, hogy a holdra lépve az egyház egyik szertartását, az úrvacsorát elvégezhesse. Ez a Krisztus testét és vérének jelképező ostya és bor elfogyasztását jelenti. Így Aldrin lett az első ember, aki a Holdon evett, ivott, illetve alkoholt fogyasztott. A bort egy különleges kialakított műanyag tárolóedényben vitte magával, és egy kis kehelybe öntötte ki. Utólag azt mondta, a Hold alacsony gravitációja miatt a bor úgy viselkedett, mintha sűrű szirup lenne.

A Mir űrállomáson a szovjet űrhajósok rendszeresen fogyasztottak alkoholt, sőt, a legenda szerint minden kozmonautának saját vodkásüvege volt. Egy speciális, ginzengből készült likórt pedig egyenesen orvosi utasításra ittak, hogy az erősítse az immunrendszerüket.

Amikor a hetvenes években az amerikai Skylab űrállomás megépült, a NASA-nál hamar rájöttek arra, hogy az asztronauták étrendje nem állhat hosszú távon szárított kajákból és granulátumokból, és az étkezés színesítése sokat tenne a morál növeléséért. A tervek között szerepelt a bor bevezetése az űrétrendbe is, szigorú szabályok között, 4 naponta egy pohár (1,2 deciliter) vörösbor volt a fejadag. Illetve lett volna, ugyanis a végső tesztek során a NASA zérógravitációs repülőgépén kinyitott bor olyan brutális szagot csinált pillanatok alatt az utastérben, hogy több

tesztalany hányni kezdett (a repülő beceneve egyébként a hasonló balesetek miatt Vomit Comet, vagyis hányásütőkös volt). Miután egy NASA-illetékes gyanútlanul egy nyilvános beszédében is utalt az alkoholos kísérletezésre, a közvélemény óriási felháborodásának nyomására az űrkutatási hivatal megvont minden piát az asztronautáktól.

A kétezres évek közepén a sörfőzés is kísérleteztek az ISS-en, annak ürügyén, hogy az erjedés jelenségét vizsgálják mikrogravitációban. A kóstolás azonban szigorúan tilos volt, ahogyan egyébként minden szénsavas ital is az űrállomáson. A súlytalanságban ugyanis a gyomorban nem válik külön a folyadék és a gáz. Ebből adódóan a szénsavas italok által óhatatlanul gerjesztett böfögések, a NASA szóvivőjének szavaival élve, nedvesek lesznek. Ez pedig egyrészt nem higénikus, másrészt kellemetlen, sőt, akár balesetveszélyes is lehet. És egyébként is, hogy néz már ki, ha valaki összehányja a 160 milliárd dolláros űrállomást. (*index.hu*)

Buzz Aldrin

Celsius fordítva találta ki a hőmérőt

A ma használt hőmérők skáláját Anders Celsius svéd csillagász-matematikus találta ki az 1700-as évek közepén, az ő nevét is viseli a mértékegység a mai napig (a Fahrenheit- és Kelvin-sklálákba most ne menjünk bele). Celsius eredetileg úgy képzelte el a hőmérőt, hogy az annál nagyobb számot mutasson, minél hidegebb van.

A svéd tudományos akadémia elé beterjesztett tanulmányában azt javasolta a hőmérsékletmérés szabványának, hogy a víz forráspontját nevezzék ki nulla, és a fagyáspontját száz foknak. Ezt az akadémia 1742-ben el is fogadta, és a skálát Celsiusról nevezték el.

Celsius azonban két év múlva tuberkulózisban meghalt (mindössze 42 éves volt), a hőmérő szabványának további fejlesztését pedig barátja, a világhírű botanikus Carl Linné vette át. Linné egyetlen változtatást eszközölt rögtön Celsius halála után: megfordította a skálát, mert úgy gondolta, logikusabb és könnyebben értelmezhető az, ha a hideghez tartoznak az alacsony, és a meleghez a magas számok.

A hivatalos definíciót egyébként 1954-ben ártírták, a Kelvin-skálához kötve a nem éppen tudományos, de a mindennapi életben általánosan használt Celsius-t. A víz fagyáspontja azóta hivatalosan 0,01 Celsius-fok, a forráspont pedig 99,9893. (*index.hu*)

A diktátor, aki karácsonykor végeztette ki az ellenzéket

Francisco Macías Nguema Egyenlítői-Guinea diktátora (a hivatalos titulusa szerint elnök, isten, valamint a tudományok és a kultúra nagymestere) volt 1968 és 79 között. A történészek szerint a rémuralma rosszabb volt, mint a nácié, egyedül Pol Pot kambodzsai vérengzése fogható hozzá. Uralkodása alatt az országból több mint százezren menekültek külföldre, különböző források 50 és 80 ezer közé teszik az államellenes cselekményekért kivégzettek számát. Államellenes cselekménynek számított például az elnök kritizálása is, bár kis szerencsével ezt meg lehetett úszni 30 év börtönnel. A számok igazi súlyát akkor érthetjük meg, ha tudjuk, hogy országa lakossága a hatalomra jutásakor 300 ezer körül volt.

Nguema rémuralmának egyik mélypontja 1975 karácsonya volt, amikor az elnök 150 „ellenzéket” végeztetett ki a szeretet ünnepén. Az időzítés valószínűleg annak hangsúlyozására is szolgált, hogy betiltotta a kereszténységet az országban. A nyilvános kivégzésnek a főváros focistadionja adott otthont. A kivégzőosztag tagjai Mikulás-ruhába öltöztek, és a stadion hangszóróiból egy korabeli romantikus-melankolikus sláger, a *Those were the days* (a magyar feldolgozás *Ábrándos szép napok* címen ismert) szólt.

Meghökkentő módon még ez sem volt elég ahhoz, hogy a nép elsöpörje a diktátort, pedig Nguema ekkor már túl volt azon, hogy szó szerint kirabolja az

államkincstárat (a nemzeti bank igazgatóját kivégeztette, az ország aranytartalékát a saját házába szállíttatta), elsűlyesztette az ország összes halászhajóját (a halászatot pedig betiltotta), az országból kivezető utakat pedig elakná-sította, hogy ne tudjanak az emberek elmenekülni. Továbbá beleírta az alkotmányba, hogy „Nincsen más Isten, csak *Marcias Nguema*”, betiltotta a nyugati orvostudományt, és az államin kívüli mindenféle oktatást.

A diktátor véres uralma még négy évig tartott. 1979-re (amikor egyébként már az ENSZ is kizárta az országot a tagjai közül) Nguemán már teljesen eluralkodott a paranoia, és kivégeztette szinte a teljes kormányt, mert azt sejtette, hogy puccsot terveznek ellene. Ők egyébként szinte kivétel nélkül a családtagjai voltak. A hadsereg, a diktátor saját unokaöccse, *Teodoro Obiang Nguema Mbasogo* vezetésével lázadt fel ellene. Meglepő módon szabályos bírósági tárgyalást kapott, aminek a végén halálra ítélték, és kivégezték. A biztonság kedvéért Marokkóból importáltak hozzá kivégzőosztagot. A tárgyaláson azal védekezett, hogy mindent, amit tett, az ország és a nép érdekében tette.

Mbasogo egyébként azóta is az ország elnöke. Elődjénél egy fokkal kevésbé borzasztó diktátornak tartják, aki sokkal tehetségesebben rabolja ki a népet (a magánvagyonát 6-700 millió dollárra becsülik). (*index.hu*)

Készüljünk fel az őszi náthaszezonra!

Ősszel sok kisgyermek kerül bölcsődébe, óvodába. A megszkott otthoni környezet után az új közösségben a kicsik sok, korábban ismeretlen kórokozóval is találkozhatnak, s ez próbára teheti a szervezetüket.

Az immunrendszer érésehez fontos, hogy bizonyos fertőzéseken átesse-nek, de hogyan segíthetünk hogy elkerüljük a gyakori náthás, megfázásos tüneteket?

Ősztől-tavaszig orrfolyás

Az édesanyák gyakori panasza, hogy a bölcsőde- vagy óvodakezdéssel szinte egy időben a gyermek náthás, köhög és ez az állapot tartósan, akár hónapokig is tart – magyarázza

dr. Hidvégi Edit, a Budai Allergiaközpont gyermekgyógyásza.

A nátha szövődményeként aztán megjelennek a súlyosabb alsó- és felső légúti fertőzések is. A kicsi nyugós, az édesanya a folytonos munkahelyi hiányzások miatt egyre feszültebb, nem kérdés tehát, hogy a gyermek immunrendszerét jobb időben felkészíteni a rá váró megpróbáltatásokra.

A közösség: kórokozók melegágya

A gyermekközösségekben a fertőzések viszonylag gyorsan terjednek. Az egészen kicsik gyakran elfelejtkeznek a zsebkendő használatáról, így egy-egy tüsszentés során is számos vírus és baktérium kerülhet a levegőbe. A közösen használt játékokon is számos kórokozó rejtőzhet.

A gyerekek a felnőtteknél gyakrabban érintik meg az arcukat, veszik a szájukba kezüket, így a fertőzéseket is könnyebben elkaphatják. A déli alvásidőben a kicsik egy magasságban, szinte egymás mellett fekszenek, így egy-két köhögés és tüsszentés is mindenkire könnyebben eljut.

A felkészülést nyáron kezdjük

Az immunrendszer erősítését a nyári hónapokban érdemes megkezdennünk. Ilyenkor a természet bőségesen gondoskodik finom, vitaminokban gazdag gyümölcsökről, melyek közül mindegyik gyermek találhat kedvére valót.

A külföldről importált gyümölcsöket korán szedik le, hogy ne induljon romlásnak a szállítás során, és eladható maradjon, mire a polcokra kerül. Gyermek számára válasszuk inkább a helyben termelt, érett idénygyümölcsöket, melyek tápanyag összetétele és vitamintartalma is jóval magasabb.

Természetes immunerősítők

- A gyermekek egyik kedvence a cseresznye, kimagozva már kisebbeknek is adhatjuk. Magas C-vitamin tartalma mellett sok vasat is tartalmaz, ezzel is erősítve a kicsik szervezetét.
- A meggy fogyasztása magas antioxidáns tartalma miatt előnyös.
- A málna alacsony energiatartalma mellett C-vitaminban gazdag gyümölcs.
- Az őszibarack magas vitamintartalma mellett az emésztést is segíti.
- A C-vitaminban gazdag eper magas rost- és víztartalma miatt tűzóraira, vagy uzsonnára, akár önálló étkezésként is fogyasztható.
- A ribizlit enyhén savanykás íze miatt nem minden gyermek kedveli. Akik mégis élvezettel szedegetik az apró bogyócskákat a fűtőkről, sok C-vitaminhoz juthatnak.
- A sárgabarack kiváló C-vitamin-forrás, és már két-három szem elfogyasztásával fedezhetjük napi A-vitamin-szükségletünket is.
- A sárgadinnye gazdag ásványi anyag- és vitaminforrás, a benne található nagy mennyiségű béta-karotinnak köszönhetően, hatékonyan növeli az immunrendszer ellenálló-képességét a gyulladásokkal szemben.

Plusz három jó tanács az erős immunrendszerért

- Az egészséges táplálkozás mellett, a kicsi nyáron minél több időt töltsön a szabadban. A friss levegő mellett a napfény és a mozgás jótékony hatását is használjuk ki annak érdekében, hogy az előtűnk álló őszi-téli időszakot kevesebb fertőzéssel vészeljük át.
- A probiotikumok fontos szerepet játszanak a légúti betegségek megelőzésében és kezelésében egyaránt. Nyár végén, még a közösségbe kerülés előtt érdemes egy immunrendszer-erősítő probiotikum kúrával is kiegészíteni a felkészülést.
- Stresszes időszakban felnőttként is könnyebben megbetegszünk. Az új közösségbe való beszkokás bizony sok izgalommal is jár, így különösen fontos, hogy a gyermek számára lehetőséget biztosítsunk az új helyzet feldolgozására. Segítsük őt türelemmel, munka mellett is alakítsuk ki úgy az időbeosztásunkat, hogy a délutáni, esti órákban közös játékot szervezzünk. Hagyjunk időt a pihenésre is. Elegendő alvás hiányában a gyermekek a fertőzésekkel szemben fogékonyabbá válhatnak. (Budai Allergiaközpont)

Agencia de Turism
Mara International Tour

(A Máramaros áruház autóparkolójával szemben)

Nagybánya
Unirii sugárút 5. sz.
tel. 0262-221038,
0362-802011
www.mara-tour.ro

- **Görög szigetek:** Kréta, Korfu, Rodosz, Zakynthos, Skiathos - indulás Kolozsvárról repülővel
- **Buszos kirándulások** Nagybányáról: Paralia Katerini, Thassos-sziget, Korfu, Halkidiki, Lefkada, Kusadasi, Budva (Montenegró)
- **Bulgária - Nyár 2015** - saját gépkocsival és busszal - Albena, Aranyhomok, Neszebar
- **Buszos kirándulások** Nagybányáról: Budapest - Pozsony - Bécs - Prága • Medjugorje - Dalmát-partok - Albánia • Pozsony - Prága - Drezda • Spanyolország - Portugália - Gibraltár - Marokkó
- **Romantikus nyaralás:** Párizs - Loire-völgy - Svájc
- **Senoir voyage:** Olaszország, Portugália, Franciaország

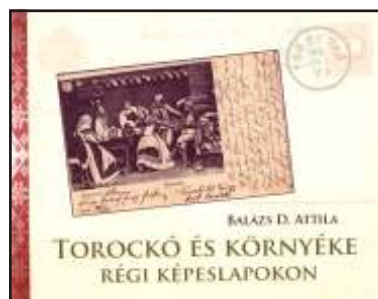
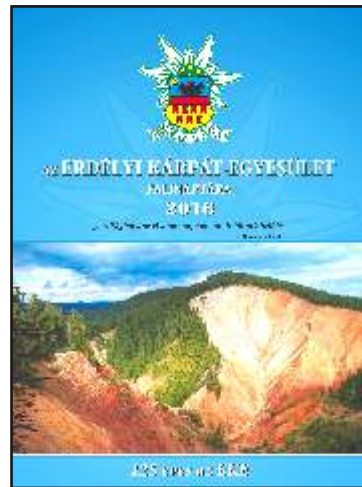
MARA INTERNATIONAL TOUR

Megjelent az EKE 2016-os falinaptára

Vigyen színt az otthonába, lendületet életébe! Adjon célt a jövőnek! Mindehhez nem kell több, mint az Erdélyi Kárpát-Egyesület 2016-os falinaptárának beszerzése. A kiadvánnyal ugyanis otthonába költöznek Erdély legszebb hegyei. Ha kedve kerekedik, a Rozsda-szakadékbán találhatja magát, de kiruccanhat a Bucsecsbe, a Retezat-hegységbe is. Rákacsinthat Isten-székre, láthat kéményeket és fogakat..., de ki ne hagyja a Hagymás-hegységet, el ne felejtse megcsodálni a Csukást! Mindehhez csupán a naptárt kell végigforgatnia. Visszaemlékezhet a túrákra, és ha van olyan hely, ahol még nem járt, a közeljövőben betervezheti. Látja, ilyen egyszerű, hogy színes, lendületes célja legyen életünknek. De cél lehet az is, hogy másokat megörvendeztessünk. És immár erre is megvan az eszközünk.

Keresse a falinaptárt az EKE Gutin Osztályánál, a Bányavidéki Új Szó szerkesztőségében, valamint a nagybányai Demokrácia Központban!.

Ára 15 lej, EKE-tagoknak kedvezmény!

Torockó és környéke régi képeslapokon

Orbán Balázs szerint, aki járt már Torockón, s "ki a természet nagyszerűségében élvezet talál, kire az eszményileg szépnek hatása van", az nem tudja feledni e vidéket, és bizonylyan vissza fog ide vágni. - olvassuk Balázs D. Attila legújabb könyvének előszavában. A Szép Magyar Könyv 2012 versenyében döntős Erdély Anno 1895–1944 című album szerzője ezúttal Torockót és környékét járja be a régi képeslapok segítségével. Időutazás Erdély e csodálatos részében, mely nem hiányozhat a természetszerető könyvespolcáról.

A könyv beszerezhető a Bányavidéki Új Szó szerkesztőségében, a nagybányai Demokrácia Központban, valamint a régi főtéri antikváriumban.

BÁNYAVIDÉKI ÚJ SZÓ - AZ ÖN LAPJA!

A Nagybánya és környéke tematikájú RÉGI FOTÓK és KÉPESLAPOK kulturális örökségünk részei.

Értékes információkat kaphatunk az adott kor fotográfiai látásmódjáról, építészetéről. Ne hagyjuk elveszni, szétszóródni e szellemi kincseket. Őrizzük meg gyűjteményünkben vagy digitalizálva.

Ha fel szeretné ajánlani, avagy eladni fotóját, képeslapját megteheti a Bányavidéki Új Szó szerkesztőségben vagy a 0746049696-os telefonszámon.

APRÓHIRDETÉS

- FESTMÉNYEKET vásárolok. A hirdetés érvényes egész évben. Telefonszám: 0262-275793, 0740-685721.
- Külföldi GYŰJTŐ VÁSÁROLK: régi, antik tárgyakat, festményeket, ezüst tárgyakat, faliórákat, zsebórákat, bronz szobrokat, 1945 előtti könyveket és képeslapokat. 0741-986855.
- Eladó kertés ház Koltón (50 ár kerttel) a 136 szám alatt. Érdeklődni: more.sandor@kre.hu; Telefon: 0036-20-5522137.
- Gyermekgondozást vállalom részidőben. Eladók házi szövési vászonzsákok. Tel. 0362-803523, 0771-738541.

GYÁSZHÍR

Fájdalommal tudatjuk, hogy édesanyánk

özv. PLATTHY GYÖRGYNÉ született FARKAS ERZSÉBET

2015. szeptember 6-án Brassóban elhunyt. Temetése ugyanott 2015. szeptember 12-én 14 órakor lesz.

Gyermekei Katalin és György és családjaik.

Szomorúan tudatjuk, hogy **özv. PLATTHY GYÖRGYNÉ született FARKAS ERZSÉBET**

2015. szeptember 6-án Brassóban elhunyt.

Unokatestvérei.

MEGEMLÉKEZÉS

2015. szeptember 7-én volt

NAGY ENDRE

halálának XVII-ik évfordulója. Nyugodjék békében! Felesége Katalin.

Szomorú szívvel emlékezünk szeptember 14-re, amikor a szeretett férj, édesapa, após, nagypapa, testvér és rokon

KOVÁCS JÓZSEF

eltávozott szerető családjá köréből.

Kedves emléke szívünkben mindig élni fog. Nyugodjon békében! A gyászoló család

Szeptember 8-án volt 10 éve annak a szomorú napnak, amikor drága édesanyánk, nagymamánk

SZABÓ JÓZSEFNÉ született KÓCSI ROZÁLIA

jóságos szíve megszűnt dobogni.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes.

Két leánya, veje és két unokája.

Fájó szívvel emlékezünk 1995. szeptember 10-re, immár 20 éve, hogy a felejtethetlen

ÉBERST PÁL

néhai tanár

örökre eltávozott szerettei köréből.

Emlékét kegyelettel megőrzi bánnatos családja.

Szeptember 14-én lesz 3 éve, hogy drága jó édesapám

MÁRK MIHÁLY (Feri)

eltávozott az élők sorából. Drága emlékét örökké szívemben őrzöm.

Nyugalma legyen csendes. Lányá Évici

VÁSÁROSNAMÉNY

szeptember 17-én

0747017580 (Csoma Bea)

NAGYBÁNYA ÉS KÖRNYÉKE

3. javított, bővített kiadás A TELEKI HÁZBAN!

IF IOSIP ANGELA

TEMETKEZÉSI VÁLLALAT

– Non Stop –

Koporsók, szállítás és más szolgáltatások

– Horea utca 6. szám –

TELEFONSZÁMAINK: 0262-215863; 0362-409464; 0745-337534; 0753-464805

Boby Temetkezési Vállalkozás
Teljes körű temetkezési szolgáltatás

ÚJABB ÜZLET nagy kellékválasztékkal V. Lucaciu (Felsőbányai) utca 162. sz. (IMMUM buszmegálló)

Ingyenes szállítás A legkisebb árak a városban Non-stop telefonszolgálat

Nagybánya, Păcii tér 11. sz. Mobil: 0745-234.589; 0742-009.306

FOTÓ ÉS VIDEO EGY HELYEN!

0746049696
0749316252
office@vardea.ro
www.vardea.ro

Egyházi hírek

Tanévnyitó szentmise a Krisztus Király templomban!

Vasárnap este 7 órától ünnepi tanévnyitó szentmisét tartanak a Krisztus Király plébánián, amelyre szeretettel várják nemcsak a gyerekeket, hanem a szülőket, pedagógusokat egyaránt. Szentmise előtt egy órával bűnbánati igeliturgiára kerül sor, amelynek keretében a gyermekek elvégezhetik szentgyónásaikat, hogy tiszta lélekkel, újult erővel kezdjék el ezt az új tanévet. Minden együtt imádkozni vágyó testvért szeretettel hívnak és várnak.

A Krisztus Király templomban jelenleg belső felújítási munkálatok zajlanak. A templom nyílászáróit cserélik és belső festésén dolgoznak. Emiatt átmenetileg a hétköznapi és vasárnapi szentmiséket a Don Bosco teremben tartják. Hogy kényelmesen elférjenek a templomfelújítás ideje alatt vasárnap reggel 8-kor is tartanak szentmisét. Kérjük a kedves testvérek megértését és türelmét ez idő alatt.

A templomfelújítás egy részét a Kultuszminisztériumtól nyert pályázat-

ból finanszírozzuk, a többit saját alaptól, illetve a hívek adományaiból. Köszönjük a kedves hívek nagylelkűségét!

* A **nagybányai katolikus Szentháromság plébánia templomában**, szeptember 13-án 11:30 órai kezdettel Ft. Schönberger Jenő püspök a bérmlakozóknak kiosztja a bérmlás szent-ségét.

Ugyanitt kötött házasságot **Istvánfi József István** római katolikus ifjú, a néhai Istvánfi József és Tóth Mária szülők fia, és **Iosip Ioana**, ortodox hajadon, a Iosip Gheorghe és Marcu Eugenia lánya, valamint házasságot kötött **Hera Gheorghe Marian** római katolikus ifjú, Hera Gheorghe és Tatar Mária szülők fia, és **Belényi Lidia**, római katolikus hajadon, a néhai Belényi Adalbert és Botca Rodica lánya.

* A **Nagybánya-Óvárosi Református Egyházközség** templomából kísértük utolsó földi útjára **Gyalai Dezső** testvérünket, akit 82 évesen szőlött magához az Úr. Nyugodjon békében.

* A **nagybányai Evangélikus-Lutheránus Egyházközség** csütörtökön 18 órakor és vasárnap reggel 10 órakor istentiszteletre vár mindenkit.

Bunda Csilla Annamária

Eltemették dr. Brendus Gyulát

Brendus Gyulától vettek végső búcsút 2015. szeptember 9-én Kolozsváron, a Házsongárdi temető kápolnájában. A római katolikus szertartású temetés után nagyszámú jelenlevő kísérté utolsó útjára az Erdély-szerte nagy tiszteletnek örvendő elhunytat, majd a földi maradványokat rejtő urnát a családi sírba helyezték.

Dr. Brendus Gyula Aradon született, a marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen szerzett diplomát 1964-ben. Körzeti orvosként dolgozott Barcánfalván, Felsőbányán volt üzemi orvos húzamosabb ideig, Kolozsváron volt sebészorvos. 1977-től a nagyenyedi kórház sebésze lett. Szakmai elfoglaltságai mellett jelentős társadalmi-közéleti tevékenységet fejtett ki. A Romániai Magyar Demokrata Szövetség parlamenti képviselője (1990–1992), az RMDSZ Fehér Megyei Szervezetének elnöke (1995–2000). Pragmatikus ember volt, nem tartozott semmiféle szekértáborhoz sem. Igazi polgárként, a magyar érdekek rendületlen képviselőjeként volt ismert. Véleményét minden körülmények között vállalta. A szórványban a magyarság vállalását szorgalmazta. A román politikusok jól ismerték, szerettek vele együtt dolgozni.

Szakmai tudását magas szinten érvényesítette. Több mint 10 éves hosszú betegsége sem vette el életkedvét, bizakodását, reményét. Életútja befejeződött, de földi mása nem halványul el mennyei pihenőhelyén sem.

Akik szerették és tisztelték, most fejet hajtának gazdag életpályája előtt. Vigasztalódást kívánunk gyászoló családjának!

Emléke legyen áldott!

APRÓHIRDETÉSEK:

NAPONTA 9-15 óráig, CSÜTÖRTÖKÖN 11.30 óráig!

NŐI KÉZILABDA

Bajnokok Ligája selejtező Nagybányán

A hét végén rendezik meg a nagybányai „Lascăr Pană” sportcsarnokban a bennünket érintő selejtezőt, amelyen a nagybányai HCM mellett a dán Team Esbjerg, a török Ankara Yenimahalle BSK és a fehérorosz BNTU BelAZ Minsk Reg. csapata vesz részt. A selejtező győztese felkerül a főtáblára.

Íme a menetrend:

Szombaton, szeptember 12-én 13.30 órai kezdettel a Team Esbjerg az Ankara Yenimahalle, míg 16.00 órától a HCM – BNTU Minsk összecsapásokra kerül sor.

Vasárnap, szeptember 13-án 14.00 órakor a vesztesek mérkőznek meg egymással, míg 16.30 órától kerül sor a döntőre. Reményeink szerint a végső győztes a nagybányai HCM lesz. Hajrá, lányok! (BÜSZ)

Fotó: Deák László

FORMA1

Hamilton karrierje negyvenedik futamgyőzelmét aratta

A világbajnoki címvédő Lewis Hamilton, a Mercedes brit pilótája nyerte meg a vasárnapi Forma-1-es Olasz Nagydíjat, s ezzel 53 pontra növelte előnyét összetettben a most pont nélkül maradt csapattársával, a német Nico Rosberggel szemben.

A 30 éves Hamiltonnak ez pályafutása 40., az idei szezonban a hetedik futamgyőzelme, Monzában 2014 és 2012 után harmadszor nyert. A pályafutása harmadik vb-címére hajtó pilóta honfitársa, Damon Hill után az első versenyző, aki egymást követő két évben megnyerte az Olasz Nagydíjat.

A második helyen a négyszeres világbajnok német Sebastian Vettel (Ferrari) végzett, míg a harmadik a brazil Felipe Massa (Williams) lett.

A rajtnál Hamiltonnak nem kellett izgulnia, ugyanis a második helyen várakozó Kimi Räikkönen (Ferrari) lefulladt, s csak nagy nehezen tudott elindulni, így egészen az utolsó pozícióba zuhant vissza. A brit ezt kihasználva már a legeleji ellépett a mezőnytől, első számú üldözőjével, Vettelrel szemben alig négy kör alatt közel három másodperces előnyre tett szert. A harmadik helyen Felipe Massa (Williams) haladt.

A kerékcserék megkezdéséig a legnagyobb harcot Rosberg és a finn Valtteri Bottas (Williams) vívta egymással, utóbbi sikeresen őrizte a negyedik helyet. A sorrendet a kerékcserék bolygatták fel, igaz, a győzelemért folytatott „küzdelemben” Hamilton gyakorlatilag csak az órával versenyzett, Vettel nem jelentett rá veszélyt. A boxutca kiállításokból Rosberg jött ki a legjobban, a német ugyanis mindkét Williams-pilóta elé került.

A verseny utolsó 15 körében Rosberg vette üldözőbe Vettelt, folyamatosan közel került hozzá, de két körrel a vége előtt utóbbi megnyugodhatott, ugyanis honfitársa motorja elfüstölt, így feladta a versenyt. Rosberg ezzel idén először fejezett be idő előtt egy futamot. A Mercedes-motor „megadásának” győztese Felipe Massa lett, aki így a dobogón zárt.

A legnagyobbat Räikkönen küzdötte, ugyanis a finn végül az ötödik helyen ért célba. A szezon két hét múlva a Szingapúri Nagydíjjal folytatódik. (maszol)

Elszalasztott esélyek: egy-egy pont a magyaroknak és a románoknak is

A sereghajtó görögök ellen is kitartott lassacskán krónikussá váló gólképtelensége Románia labdarúgó-válogatottjának, amely a hétfői bukaresti 0-0 után még a továbbjutást érő második helyen áll az F csoportban, de nem tudta kihasználni Magyarország 1-1-es belfasti döntetlenjét, hogy visszavegye a listavezető pozíciót az északirektől.

Két fordulóval a 2016-os Európa-bajnoki selejtezősorozat vége előtt tehát még mindhárom együttes egymás közelében őrzi esélyét a franciaországi seregszemlén való részvételre.

Pedig hazai pályán, egy olyan csapat ellen, mint amilyen most a helléneké – amelyet még a ferőeriek is legyőztek – a győzelem volt az elvárás Anghel Iordănescu tanítványaitól. Csakhogy a magyarok elleni budapesti meccsen történetekhez hasonlóan hiába birtokolták a labdát, a befejezőemberek helyzetkihasználása most is megbukott a vizsgán. Keserű megint mellélőtt, Budescu és Torje kísérleteit pedig a vendégek kapusa hárította.

Gyakorlatilag csak a védelemre nem lehet panaszkodni a románoknak az elmúlt meccsek láttán, bár a hétfő esti játék képéhez az is hozzátartozik, hogy a görögöknek az első félidőben egyetlen említésre méltó kapuralövésük sem volt, a második félidőben pedig Tătărușanu könnyű szerrel hárította Kone próbálkozását.

Mindezek láttán Iordănescu is csak annyi pozitívumot tudott kiemelni, hogy játékosai támadtak és a sikerre hajtottak. „Sajnálom, hogy nem jött össze, de nincs, amit felrójak a fiúknak, mert megpróbálták” – fogalmazott a szövetségi kapitány, aki ismét jelezte, hogy a problémájuk részben abból adódik, hogy nem számíthatnak több olyan futballistájukra, akik a támadásban segíteni tudnának. Köztük Maricára, aki már tíz hónapja nem játszott. „Remélem, ebben a hónapban már több meccsen lépnek pályára, hogy utána Finnország és Ferőer szigetek ellen már a remélt eredményt érjük el” – összegzett a szakember.

Románia ugyanis ezen két ország válogatottja ellen zárja a csoportselejtezőt, és célja eléréséhez nem követhet el hibát. Különösen olyan körülmények között nem, hogy az a Magyarország, amely eredetileg csak a póts selejtezőt érő harmadik helyre pályázott, továbbra is három pontra áll tőle az összetettben. A szövetségi kapitányi tisztségben Dárdai Pált váltó Bernd Storck második tétmeccsén ráadásul olyan közel jártak a győzelemhez, hogy a szakember „szörnyűnek” nevezte a belfasti végkifejletet.

A találkozót mindkét fél a szokott játéktípusában kezdte, így a magyarok a biztos védekezésből tervezett megindulások közepette nagyjából a félidő derekára keveredtek ki a szigetországiak meddő mezőnyfőlényéből. Helyzetekkel egyik fél sem kényeztetette el a nézőket. A játék képe annyit változott a szünet után, hogy kisebb kockázatvállalás mellett már a magyarok is bátrabban próbálták megcélozni a kaput, de McGovernnek azért nem adtak túl sok munkát.

Az északír hálóról azonban a 74. percben hibázott, amikor Dzsudzszak szabadrúgása után kiejtette a kezéből a labdát, mert azt Guzmics azonnal a hálóba vágta. Az így támadásra kényszerített hazaiak ideges játéka még ezután sem izasztotta meg Király Gábort, de amikor – Chris Baird reklámolás miatti kiállítását követően – már a magyar sikert ünnepelték volna, a hazaiak elcsendesítették a vendégdrukkereket. A 93. percben ugyanis egy szögletet követő lövést Király kiűtött, ám a lepattanót Lafferty érekesíteni tudta, és ezzel döntetlenre mentette a meccset.

„Megint feltehetjük a kérdést, hogy már megint miért velünk történt mindez. Persze még nincs vége a selejtezőnek, de hatalmas lehetőséget szalasztottunk el, ezért ismét csak számolgathatunk és figyelniünk kell mások eredményeit” – mondta a meccs után Dzsudzszak. Bernd Storck szerint is mindenkit elszomorított a végén kapott gól, pedig játékosai büszkének lehetnek magukra, mert minden tőlük telhetőt megtettek. „Az első félidőben nem azt játszottuk, amit elterveztünk, túlzottan idegesek voltak a játékosok. A szünetben taktikát váltottunk, ennek köszönhetően jobban futballoztunk, megvoltak a helyzeteink, és ha szerencsével is, de vezetést szerezünk” – értékelt a német szakember.

A továbbjutási esélyekről nem kívánt beszélni, csak annyit mondott, hogy október 8-án hazai pályán le kell győzni a Ferőer szigetet, és utána kiderül, milyen eredmények esetén lehet esély az előrelépésre, milyen eredményre van szükség a görögországi utolsó fordulóban. Király – aki 97. alkalommal védte a tétmeccsen immár egy éve veretlen válogatott kapuját – hozzátette, hogy a csökkenő esélyek ellenére továbbra is meg lehet szerezni a biztos részvételt jelentő első két hely valamelyikét.

Az F csoport nyolcadik fordulójának harmadik meccsén a finnek a papírformának megfelelően 1-0-ra legyőzték a vendég ferőerieket, így az összetett sorrendje nem változott. Az állás: 1. Észak-Írország 17 pont, 2. Románia 16, 3. Magyarország 13, 4. Finnország 10, 5. Ferőer 6, 6. Görögország 3.

A többi, hétfői eredmény, I csoport: Örményország–Dánia 0-0, Albánia–Portugália 0-1. **Az állás:** 1. Portugália 6 mérkőzés/15 pont, 2. Dánia 7/12, 3. Albánia 6/11, 4. Örményország 7/2, 5. Szerbia 6/1 (3 pont levonással büntetve). D csoport: Lengyelország–Gibraltár 8-1, Írország–Grúzia 1-0, Skócia–Németország 2-3. **Az állás:** 1. Németország 19, 2. Lengyelország 17, 3. Írország 15, 4. Skócia 11, 5. Grúzia 6, 6. Gibraltár 0.

(Krónika)

Az oldalt összeállította: SIMORI SÁNDOR